

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

SAYI: 203

27 ŞUBAT 1979

FİYATI: 7,5 LİRA

2. BÜYÜK KONGRE

Faşist odakların üzerine yürümedikçe...

Başbakan Ecevit, yaygın şiddet ve terör eylemlerini iki aylık sıkıyönetimle önlemenin olanaksız olduğunu ilan etti ve sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasına karar verdi... Gerçekten de iki aylık sıkıyönetimlerle terör olaylarını önlemek olanaksızdır. Ama yalnız iki aylık sıkıyönetimle değil, genel olarak sıkıyönetimlerle ve benzeri uygulamalarla,

Bilimsel sosyalist hareket yıllardır, terörün sınıfsal kaynağının tekeli sermayede olduğunu ve gizli-açık faşist örgütler eliyle tezahurlandığını söylerken, nasıl önlenileceğini de çok açık, duru, anlaşılabilir bir biçimde gösteriyordu: Faşist terör kaynakları, kontr-gerilla, MHP, OGD, vb. örgütlerin üzerine gidilmeden, bu örgütler dağıtılmadan ve bugüne dek yaptıklarının hesabı sorulmadan terör önlenemez. Hükümetin sıkıyönetimi bu odakların üzerine çevirdiğine ilişkin bir belirti ise bugüne kadar görülmemiştir.

İki aylık sıkıyönetim uygulaması, bilimsel sosyalistlerin bu tesbitlerini doğrulamaktan başka bir sonuç vermedi.

SOSYALİSTLERİN TESBİTLERİ DOĞRULANDI

Sıkıyönetim kapsamı içindeki illerden İstanbul, faşist terörün at koşturduğu merkez olma özelliğini yine korudu. O kadar ki, sıkıyönetim ilan edilen 13 ilde meydana gelen her 10 ölüm olayının 7'si İstanbul'da gerçekleşti.

İstanbul'daki siyasi cinayetler içinde Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayı da vardı. Tek başına çok önemli boyutları olan Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayı, faşist terörün boyutlarını göstermesi bakımından çok ciddi bir ölçü oldu. Ancak ne yazık ki, bu cinayetin de daha şimdiden üstü küllenmeye, daha doğrusu

küllendirilmeye başladı.

Sıkıyönetim altındaki diğer illerde ise terör olaylarının belirlen bir düşüş gösterdiğini gözlemek mümkün. Sıkıyönetimin henüz ilk günlerinde Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu'nun yaptığı bir uyarı da buna ilişkindi. Uyarı, faşistlerin taktiklerini değiştireceğine ve saldırılarını sıkıyönetim kapsamı dışına - özellikle de belirli merkezlerle - kaydıracaklarına işaret ediyordu. Bu tesbitin doğruluğu bugün açıkça ortaya çıktı. İstanbul dışındaki 12 ilde ağırlığı hissedilir ölçüde düşen terör, iki aydır yeni hedeflere yöneldi. Bu hedefleri ilk bakışta şu iller olarak belirleyebiliriz: Trabzon, Diyarbakır, Samsun, Tunceli, Mersin, Kayseri, Amasya.

Bu 8 ildeki olaylar, sıkıyönetim içindeki 12 il'e oranla üç kat bir fazlalık gösteriyor. Bu fazlalık olay sayısı sınırlı değil. Daha da önemlisi bu bölgelerde Sivas, Malatya, Kahramanmaraş benzeri kırmılar düzenlenmeye çalışılıyor. İlk denemesi Amasya'nın Taşova ve Gümüşakköy ilçelerinde yapıldı. Faşistlerin buralarda kalkıştıkları kitlesel katliamlar denemeleri, şimdilik acı sonuçlar vermeden duruldu. Kısmi Endonezyalar yaratmaya yönelik saldırıların bu nitelikli önemi, terörü - dolayısıyla yığınlaştırmayı, sıkıyönetim kapsamını genişletme, gizli iktidarı "resmileştirme" hesaplarına uygun düşmektedir. Bir yandan bunlar planlanırken, diğer yandan da sıkıyönetim altında olayların azaldığı gösterilerek, sıkıyönetimi kitlelerin gözünde geçerli bir çözüm haline getirmeye, meşrulaştırmaya çalışıyor faşist güçler.

"TRAFİK ANARŞİSİ"NE ÇARE!

Gizli faşist iktidar odağı niyetlerini gerçekleştirme yolunda yeni adımlar atarken, sıkıyöne-

HÜKÜMET, FAŞİST İKTİDAR ODAĞININ, KENDİSİNİ TAMAMEN TESLİM ALMAK İÇİN ÇABA GÖSTEREN ELLENDEN KURTULMAK, GELECEKTE İKTİDARI FAŞİST GÜÇLERE TESLİM ETMEK İSTEMİYORSA, ÜZERİNDEKİ SORUMLULUĞUN GEREĞİNİ YAPMALIDIR.

timin ağır basan uygulamaları, ilerici, sosyalist yayınları yasaklamak oldu. İlan gerekçesi yaygın terör olaylarını önlemek olan sıkıyönetim, cinayetler dergi ve gazeteler tarafından işlenmişesine demokratik basın organlarına yönelik yasaklamaları yürürlüğe koydu.

Sıkıyönetimin kısa sürede "trafik derdi", okul disiplini gibi sorunlarla da ilgilenmeye başlaması, hükümetin sıkıyönetimin ilan edilmiş gerekçesini çok çabuk unuttuğunu gösteriyordu.

HÜKÜMETİN SORUMLULUĞU ARTIYOR

Sıkıyönetimin iki aylık bilançosundan da görüldüğü gibi, faşist terör hızından bir şey kaybetmedi. Saldırı, cinayet, bombalama vs. olaylarını düzenleyenlerin örgütlü faşist çeteler olduğu, son iki ayda iyice açığa çıktı. Başbakan'ın ilk günkü açıklamasının tersine, faşist saldırganlar ortalıkta cirit atarken, demokratik hak ve özgürlükler her geçen gün biraz daha fazla çiğnendi ayaklar altında. Türkiye İşçi Partisi, sıkıyönetim uygulamalarından hükümetin sorumlu olacağını ilk günden belirtmişti. İki aylık bilanço, hükümetin sorumluluğunun sürekli arttığını ifadesi oldu.

Hükümet, faşist iktidar odağının, kendisini tamamen teslim almak için çaba gösteren ellerinden kurtulmak, gelecekte iktidarı faşist güçlere teslim etmek istemiyorsa, cesareti olmalıdır. Bilimsel sosyalistler bunu birçok kereler belirttiler, hükümeti uyardılar. Şimdi hükümetin yapacağı bir tek şey var, o da, sıkıyönetimi faşist tirmanış için elverişli bir ortam olmasına imkan vermemek; dahası faşist terörün gerçek kaynağını bir an önce kurutarak sıkıyönetimin bir an önce kaldırılmasını sağlamaktır.

Gizli odaklar dağıtılmadıkça terörün kaynağı kurutulamaz!

ASIM ASLAN:

"Hükümet Doğu Anadolu'yu karakışa terketti"

Kağızman'da bir tuz işletmesi var. İşletme kapasitesinin çok altında ve az işçi çalıştırarak üretim yapıyor. Aracılar, tuzludan 15 kuruşa aldıkları tuzu, basit bir işlemle geçirek halka çok pahalıya satıyorlar. Kağızman ve Kars'ın başka ilçelerinde yeterince tuz üreterek halkın gereksinimi karşılanabilecek durumdayken, gerekli önlemler alınmıyor ve ülke tuz kıtlığına çekiyor.

Kağızman Petrol Ofisi satıcısı gazyafı, benzin karaborsacılığı yapıyor. Konuyu yetkililere iletir ve bu satıcı hakkında işlem yapılmasını iletir. Fakat karaborsacılık yaptığı herkesçe bilinen bu satıcı hakkında hiçbir işlem yapılmıyor.

Doğuya karakış geldi fakat kömür gelmedi hala. Bir avuç kömüre hasret binlerce doğulu bekliyor karakışın ayazında. Kömür aracılarını, karaborsacılarını devreden çıkararak halkın kömürünü doğrudan halka ulaştırmak için yapılan hiçbir şey yok. Doğulu yurttaşlara görünüşte ucuz buğday veriliyor; fakat doğuya yeterince buğday ulaştırılmadığı için yine buğday, un karaborsacılarının insafına terk edilmiş durumda.

Aracı, karaborsacı, vurguncu, sömürücü takımı da, temel gereksinim maddelerini piyasadan çekerek, istifçilik yaparak, yapay mal darlığı yaratarak kitleleri sıkıntıya sokuyor, faşizm heveslerini destekliyor. Aracı, karaborsacı, vurguncu, sömürücü takımı, hürsüz borukrat takımı ve teröristler takımı bir koalisyona kumruşlar aralarında. Amaçları halkta umutsuzluk, bezginlik yaratmak, "Demokrasiyle işler yürümez. Bizle eli sopalı bir adam gerekir" dedirterek faşizme ortam hazırlamak.

CHP ağırlıklı hükümet, halktan, ezilenlerden yana tavını açıkça ortaya koyacağı, aracıların, karaborsacıların, vurguncuların ve teröristlerin üzerine kararlı, etkili bir tutumla yürüyeceği, sömürdüler, hürsüzler, katiller koalisyonunun bozacağı yerde etliye siltiye fazla kanamamak, ne iş yansın ne kebab politikası izlemek ve olup bitenleri seyretmekle yetmiyor. Akgünler getireceğim diye iktidara gelen CHP ağırlıklı hükümetin bir yıllık döneminde akgünleri halk değil, halk ve demokrasi düşmanları yaşad. Bu durumun böyle sürüp gitmesi sadece CHP ağırlıklı hükümetin geleceği açısından değil, demokrasinin ve yurdumuzun geleceği açısından da büyük tehlikeler taşımaktadır. Bunun için terör örgütlerini açığa çıkartmak, faşizmden yana karanlık güçlerin oyununu bozmak ve ezilen emekçilerden yana bir politika izlemek zorunludur.

YURUYUŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Stl. adına NİHAT SARGIN • Genel Yayın Yönetmeni: Zeld KILIÇ • Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCA-BIYIKOĞLU • Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI • Yönetim: Kocanur sok. 15/8 Kızılay-ANKARA Tel: 17 45 81 • İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş-İSTANBUL Tel: 26 35 67 • Avrupa Temsilcilik: COODIFF 13/2 Square Wisser-1040 Bruxelles - BELÇİKA Tel: 230 34 72 • İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500.TL. Arka kapak siyah beyaz 18.000.TL. 1c sayfalar sütun santimi 80.TL. Yayımları %50 indirilmiştir. • Baskı: Dailly News Web Offset Teşieri • Kapak: Uğur OKMAN

• Abone koşulları: Yıllık 300.-TL., Altı aylık 150.-TL. • AVRUPA: Altı aylık 375 TL. (30 DM), Yıllık 750 TL. (60 DM) • AMERİKA: Altı aylık 500.TL., Yıllık 1000.TL. • AVUSTRALYA - JAPONYA: Altı aylık 600.TL., Yıllık 1200.TL.

• Ödeme Adresi: TÜRKİYE: YURUYUŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 • AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657 BRUXELLES - BELÇİKA

DEMOKRATİK GÜÇLERİN ÖNCÜSÜ

YÜRÜYÜŞ

Yürüyüş'ün bu sayısı, Türkiye'nin politik yaşamında büyük önem taşıyan bir olayla birlikte okuyucularının eline ulaşıyor: Türkiye İşçi Partisi'nin İkinci Büyük Kongre'si.

TİP'in İkinci Büyük Kongresi'nin önemi, sadece Parti'nin kendi gelişmesine ilişkin boyutlarıyla sınırlı değildir. Hiç kuşkusuz bu kongre, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin, TİP'in ulaştığı gelişme düzeyini değerlendirecek ve Parti'nin önündeki görevleri belirleyecektir. Ve kuşkusuz kongrenin bu konuda alacağı kararlar da Türkiye'de bilimsel sosyalist hareketin bundan sonraki gelişme yönü bakımından son derece belirleyici, istisnai bir önem taşıyacaktır.

Ne var ki TİP'nin İkinci Büyük Kongresi, ülkemizde bilimsel sosyalist hareketin olduğu kadar, tüm ilerici ve demokratik güçlerin anti-emperyalist ve anti-faşist mücadelesinin gelişmesi açısından da büyük önem taşımaktadır. Türkiye'de ilerici ve demokratik güçlerin önündeki sorunlar ve görevler ülke tarihinin pek az döneminde bugünkü kadar karmaşık ve bugünkü kadar yaşamsal olmamıştır. Bu sorunların çözülmesinde ve demokrasi güçlerinin güncel görevlerinin tanımlanmasında en büyük rol, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisine düşmektedir.

Türkiye İşçi Partisi, ülkenin temel politik ve toplumsal sorunlarına, tüm demokratik güçler için geçerli çözüm önerilerini belirleyip geliştirmeyi, faaliyetinin temel unsurlarından biri olarak görmüştür. Parti'nin Program ve Tüzüğü'nden sonra Demokrasi Bildirgesi, Birinci Büyük Kongre kararları, Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez bildirisi ve merkez organlarının pek çok kararları, TİP'nin bu değişmez anlayışının ürünü olmuştur. Bu belgelerin ülkedeki tüm anti-emperyalist ve anti-faşist güçlerin önündeki sorunların ve görevlerin çözümüne bugüne kadar bütünüyle kapsadığı söylenebilir. Birinci Büyük Kongre'nin Türkiye'nin gelişme doğrultusuna ilişkin olarak yaptığı çözümleme, ülkedeki bugünkü durumun değerlendirilmesinin de hala ana çerçevesini oluşturmaktadır.

Bununla birlikte TİP'nin Birinci Büyük Kongre'sinden buyana Türkiye'de olup bitenler, toplumun demokratik gelişmesi açısından çözülmesi gereken yeni olguları da ortaya çıkarmıştır.

Bunlardan birincisi, hiç kuşkusuz Türkiye'de faşist tehlikenin bir süreden beri artık ikinci, gizli bir iktidar odaklaşması biçimini almış olmasıdır. Ve ülkede resmen 13 ilde, fakat fiilen genel bir sıkıyönetim uygulaması yürürlükte. Faşist tehlikenin önlenmesi ve etkisizleştirilmesi için bu koşullarda verilecek mücadelenin taktikleri neler olmalıdır? Sıkıyönetim koşullarının olası gelişme doğrultuları neler olabilir ve bu olasılıklara karşı demokratik güçlerin alması gereken önlemler nelerdir? Yine bu koşullarda Ecevit hükümetinin konumu nasıl değerlendirilmelidir ve bu hükümetin muhtemel gelişme perspektifleri neler olabilir? Demokratik güçlerin Ecevit hükümeti karşısındaki ortak tutumu ne olmalıdır? Ülkenin önünde kısa dönemde yeni hükümet biçimlerinin ortaya çıkması olasılığı var mıdır? Eğer varsa bu olasılıkları yönlendirebilmek için yine demokratik güçlerin önünde hangi görevler vardır?

Bütün bu sorular ve yanıtları, ülkedeki ikili iktidar odaklaşması değerlendirmesiyle birlikte yeni boyutlar kazanmıştır ve demokrasi saflarındaki tüm kesimler, şu yada bu biçimde bu soruların yanıtlarını arayışı içindedir. Türkiye İşçi Partisi dışında bu yanıtların genellikle doyurucu bir biçimde verildiğini söylemek ise mümkün değildir. TİP İkinci Büyük Kongresi'nin ülkedeki genel politik duruma ilişkin çözümlemeleri, bütün bu sorunlarda herhalde önemli açıklıklara imkan verecektir.

Türkiye'de ekonomik bunalım da ülke tarihinde görülmemiş boyutlara ulaşmıştır. Bunalıma karşı izlenecek politika, bir yanda büyük, tekeli sermaye diğer yanda işçi sınıfı ve emekçi kitleler arasındaki mücadelenin en kızgın noktalarından biridir. Dahası, bu mücadelenin sonucu, sadece ekonomik bunalımın faturasının nasıl paylaşılabileceğine ilişkin olmayacaktır. Türkiye'nin emperyalizme ekonomik ve politik bağımlılığının boyutlarına da ilişkin olacak-

tır. Ekonomik bunalımın "çözümü" için emperyalizmin önerdiği ve yerli büyük sermayenin de dört elle sarıldığı reçete, ülkemizin ulusal bağımsızlığından yeni ve ağır ödümler verilmesini de içermektedir.

Emperyalizme bağımlılık zincirinin kırılmasına ve bu zincire yeni halkalar eklenmesinin önlenmesine ilişkin sorunlar, sadece ekonomik bunalımın gelişme doğrultusundan kaynaklanmaktadır. Genel olarak tüm Orta ve Yakın Doğu ülkelerinde politik ve toplumsal süreçler hızlanmış, bölgede emperyalizmin aleyhine bir güçler dengesi biçimlenmeye başlamıştır. Emperyalizmin bu gelişmeyi durdurmak ya da tersine çevirmek için bölgede yeni hegemonya planları hazırladığı ve bunları gerçekleştirmek için bir takım maceraların peşine takılabileceği artık apaçık ortadadır. Emperyalizmin bu planları içinde Türkiye'nin özel bir önem taşıdığını bilmeyen de artık kalmamıştır. Ülkemizdeki tüm antiemperyalist güçlerin önünde, bu planları zamanında görüp değerlendirmek ve karşısında tek bir vücut olarak birleşmek görevi de durmaktadır.

Ülke sorunlarının böylesine içiçe geçtiği bir ortamda olguların karmaşık bütünlüğü içinde ana gelişme doğrultusunu kavramak ve asıl belirleyici görevleri saptamak, ancak tüm ülke sorunlarına toplumsal gelişmenin temel yasaları açısından bakan bir dünya görüşüyle mümkündür. Böylesi bir dünya görüşü, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin, Türkiye İşçi Partisi'nin dünya görüşüdür. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi, sadece toplumun devrimci dönüşümü için mücadelenin en özverili ve en kararlı gücünün, işçi sınıfının öncü müfrezesi olmasıyla değil, aynı zamanda demokratikleşme mücadelesinin bütün alanlarındaki güncel ve ivedi sorunlara da en geçerli çözüm önerilerini sunmasıyla toplumdaki öncülük işlevini yerine getirir. Türkiye İşçi Partisi'nin İkinci Büyük Kongresi, Parti'nin bu öncülük rolüne de hak kazandığını bir kere daha kanıtlayacaktır.

TİP'nin İkinci Büyük Kongresi'nin Parti'nin özgün görevlerine ilişkin olarak alacağı kararların 41'inci önemli sadece kendi gelişmesinin boyutlarıyla sınırlı olmayacaktır. Ülkede sınıf mücadelesinin keskinleşmesi ve demokrasi güçleriyle faşizm ve gerici güçler arasındaki hesaplaşmanın kapıya dayanması, işçi sınıfı partisinin bilimsel sosyalist konumunun en yüksek düzeyde ifadesini bulmasının önemini arttırmaktadır. Bilimsel sosyalist partinin bugünün koşullarında gerek kendi özgün görevlerini yerine getirmesi, gerekse tüm antiemperyalist ve anti-faşist güçlerin iş ve eylem birliğini gerçekleştirmesi, herşeyden önce kendi bilimsel sosyalist konumunu her hal ve şartta koruması ve sağlamlaştırmasıyla mümkündür.

İşçi sınıfı partisinin burjuvaziden bütünüyle bağımsız, onunla sınıfsal plandaki her türlü uzlaşmayı reddeden, bilimsel sosyalist konumunun, tüm dünyada ideolojik mücadelenin başlıca konularından biri haline gelmesi boşuna değildir. Bütün dünyada egemen burjuvazi, işçi sınıfına karşı kendi mevzilerini koruyabilmek ve onu altedebilmek için, onun en güçlü silahını elinden almaya bel bağlamıştır. Bu silah, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin burjuvaziden bağımsız karakteridir. İşçi sınıfının bu silahının her türlü saldırıdan korunması, tüm demokrasi güçlerinin geleceği açısından da yaşamsal bir öneme sahiptir.

Türkiye İşçi Partisi'nin İkinci Büyük Kongresi, bilimsel sosyalist partinin onu burjuvaziye karşı her hal ve şartta bağımsız kılan temel niteliklerini en yüksek düzeyde bir kez daha vurgulayıp gözler önüne serecektir. İşçi sınıfı partisinin yalnızca kendisine özgü bu sınıfsal konumdaki kararlılığı, işçi sınıfının burjuvazi karşısındaki yenilmezliğin temel güvencesidir. Yalnız onun değil aynı zamanda ulusal ve toplumsal kurtuluş davasından yana bütün güçleri de ortak hazinesidir.

İkinci Büyük Kongresinin, Türkiye İşçi Partisi'nin gerek işçi sınıfının her türlü baskı, sömürü ve eşitsizlikten arınmış bir Türkiye yaratmak için, gerekse tüm demokrasi güçlerinin emperyalizme ve faşizme karşı sürdürdüğü mücade- lenin bugününü ve geleceğini aydınlatacağına inancımız tamdır.

İMF PROGRAMI UYGULAMAYA KONYOR

Ecevit hükümetinin izlediği, emperyalizmin her alanda desteğini arama politikası sonuçlarını vermeye başladı. IMF'nin, uluslararası finans kuruluşlarının Türkiye'ye "taze para" sağlama- nın koşulu olarak öne sürdüğü "istikrar programı" üzerinde sür- dürülen pazarlığın sonuna yak- laştığı belli oldu. Daha doğru bir deyişle Ecevit Hükümetinin, IMF'nin koşullarına, belki daha değişik bir görünüm altında ama, eninde sonunda boyun eğmeye hazırlandığı anlaşıldı.

Ecevit hükümetinin IMF'nin koşullarının tümünü ve aynı anda uygulamaya koyma konusun- da bugüne kadar gösterdiği te-

reddütün kaynağında, herşeyden önce bu önlemlerin toplumun en geniş kesimlerinin tepkisini çekeceği kaygı yatıyordu. Ecevit hükümeti, bu tereddüdünü, IMF'nin, "ülkenin politik ve toplumsal koşullarını dikkate almadığı" açıklamalarıyla dile getiriyordu.

Ne var ki hükümetin böylece IMF ile kendi arasında tutmaya çalıştığı mesafe, ekonomik bu-

nalına kapitalist dünya sistemi içinde ve onun desteğiyle çözüm bulma çabasının mantığıyla çelişki içindeydi. Bu desteğin sağlanması, ön koşulu olan önlemlerin alınıp uygulanmasını zorunlu kılıyordu. Üstelik iş bununla da bitmiyordu. Ekonomik bun- lımların kısa nefes aralıklarıyla sürüp gitmesi, tekelleri büyük sermayenin Ecevit Hükümeti beklentilerinin de sonunu yaklaşıyordu. Yakın zamanlara kadar hükümetin kısa vadeli çözüm girişimlerini anlayışla karşılama eğilimi içinde gözükten büyük sermaye çevreleri, emperyalist merkeze-

rin desteğinin sağlanması için gerekli önlemlerin artık bir an önce gerçekleştirilmesini istigide daha büyük bir ısrarla dayatmaya başlamışlardı.

EMPERYALİST "YARDIM"IN KOŞULLARI

Geçtiğimiz hafta başında yer alan iki haber, emperyalist merkezlere beklenen ekonomik ve politik desteğin niteliğini ortaya koyması bakımından anlam taşıyordu. Bu haberlerden birincisi, NATO'nun Güney Avrupa Kuvvetleri Komutanı Amiral Harold Shear'ın Türkiye'yle ilgili açıklamasıydı. Amiral H. Shear, "NATO ittifakı içindeki en büyük sorunun Türkiye olduğunu" ifade ederek, Türkiye'ye mutlaka yardım yapılması gerektiğini öne sürüyordu. Amiral Shear, Münih'te düzenlenen bir askeri seminerde yaptığı konuşmada, Türkiye'ye yapılacak yardım tutarının İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa Devletlerine yapılan "Marshall Planı Yardımı"na eşit olması gerektiğini de ekledi.

İkinci haber ise ABD'nin 301 milyon dolarlık yardım yapılmasını öngören 1979 yılı Dış Yardım Programı'nın kongreye sunulması sırasında Carter yönetiminin bu yardımın amacını ilgili açıklamalarına iliskindi. ABD Yardım Programı'nın amacı şöyle ifade ediliyordu:

"Türkiye'de ABD ve NATO varlığını devam ettirmek. Bölgede aralarında Kıbrıs'ta barış sağlanması da bulunan Amerikan isteklerinin kolaylaştırılmasını sağlamak."

Carter yönetiminin kongreye sunduğu raporda, daha sonra, "Türkiye'nin IMF'nin tavsiye ettiği, enflasyonu önleyecek ve döviz sağlayacak ekonomik istikrar tedbirlerini almasını şart oldu- ğu" öne sürülüyordu.

Bu iki haberin ortaklaşa orta- ya koyduğu olgu, ekonomik bun- lımların hafifletilmesi için emperyalist merkezlerden beklenen desteğin faturasının, herşeyden önce ABD'nin bölgedeki stratejik amaçlarının uygulanması ol- duğuydu. Faturanın ikinci bölü- mü de, IMF'nin istikrar progra- mı olarak sunulan, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin yaşam ko- şullarının geriletilmesine iliskindi.

"İSTİKRAR PAKETİ" MART'I BEKLİYOR

Ecevit Hükümetinin, Mart başındaki bütçe oylamasından sonra uygulamaya hazırlandığı istikrar paketinin içeriği de geçtiğimiz hafta belli olmaya başladı. Bunların başında IMF'nin devalüasyon talebinin gerçekleştiril- mesi geliyordu. Haberlere göre hükümet IMF'nin istediği düzeyde bir devalüasyon yerine, çeşitli paralara göre değişen oranlarda bir "kur ayarlaması" yapmaya hazırlanıyordu. Bu arada, yurt dışındaki Türkiye'li işçilerin dövizlerini karaborsaya kaplarını önleme gereğiyle bu dö-

viziere önemli ölçüde prim öden- mesi planlanıyordu. Hükümetin hazırladığı "paket" in unsurların- dan ikincisi, KİT ürünlerine zam yapılmasıydı. Bu zam furasının dışında sadece gübre nin- sının düşünüldüğü de gelen ha- berler arasındaydı.

Hükümetin istikrar paketinde üçüncü plango, petrol ürünleri- ne düşüyordu. Bütçe görüşmele- rinin tamamlanmasından sonra petrol ürünlerine yeni bir zam yapılması büyük ölçüde kesinleş- mişti. Bu arada hükümetin, pet- rol ürünlerinin tüketimini sınır- lamak için ne gibi zorlayıcı ön- lemler hazırladığı da belli olma- mıştı.

Bu önlemlerin hükümet açı- sindan getireceği fatura ne ola- caktı? Bu konuda da geçtiğimiz hafta başkentte çeşitli söylemler birbirini kovaladı. Bunların başında, bütçe oylamasından sonra Maliye Bakanı Ziya Müez- zinoğlu'nun da istifaaya hazırlandığına ilişkin haberler özellikle yoğunluk kazanıyordu.

YENİ BİR PARAVANA PARTİ Mİ?

İş ve eylem birliğini sağlama-

Öte yandan geçen hafta bo- yunca, MESS'in başını çektiği bir dizi büyük sermayedarn, yeni bir parti kuruluşu hazırlığı içinde olduğuna ilişkin haberler iligyle izlendi. Bu haberlere göre, Ankara ve Egeci sanayicilerin ön ayak olduğu yeni parti girişimi, özellikle kısa sürede 20 dolayında milletvekilini "kazanarak" hükümete ortak olmayı amaçlı- yordu. Ticaret, Sanayi ve Tek- noloji ve Maliye Bakanlıklarını ilk hedef seçen sermayedarların, böyle bir parti girişimi için "li- der" arama aşamasına geldikleri de haberler arasındaydı. MESS'in halkla ilişkilerini yürüten Genel Müdürü ile Nuh Çimento ortak- larından olan ve Marmara'da çe- şitli bayilikleri bulunan iki iş- adamının, parti kuruluşuyla ilgili çalışmaların fiilen sürdürdükleri de belirtiliyordu.

Bütün bu haberler, gerçekle- şme olasılıkları değişik oranlarda olsa bile, Ecevit hükümetinin emperyalizm ve büyük sermaye kar- şısındaki borç hanesinin kabar- dığını gösteriyordu. Ecevit hükü- meti, kendi kendisini getirdiği noktada, ya tekelleri sermayeye yeni ödüllerle iktidarda kalmaya çalışmak ya böylece sırtını daha da çok emekçi kitlelere çevir- mek ya da kendi alternatifini beklemek durumuna getirilmişti.

Demokratik güçler, Ecevit Hükümetinin iktidarda kalmasın- da sadece tekelleri büyük sermaye ödüller verme alternatifine bağlı olmadığını bugüne kadar ısrarla belirtmişlerdi. Bunun tam karşısı, işçi sınıfıyla ve emekçi kitlelerle dayanışma ve faşizm tehlikesiyle emperyalizmin da- yatmalarına karşı eylem birliği alternatifidir. Ecevit Hükümeti- nin, tekelleri sermayenin desteği- ne her gün biraz daha muhtaç kalarak iktidarda tutunmaya çalışmasının tek geçerli alternatifi de budur.

Sıra IMF reeetesini uygulamaya geldi.

Eylem birliğini kim engelliyor?

İşçi sınıfının, özellikle de metalurji işçile- rinin yoğun olarak bulunduğu Bursa'da anti- faşist ya yönelik çalışmalar uzun süredir sürdürül- yordu. Bu çalışmalar, son olarak 17 Şubat'ta Bursa'da "Antidemokratik baskı yasaları- na hayır" mitinginin örgütlenmesiyle sonuc- landı.

Eylem birliğini, katılan farklı kesimlerin bir propaganda alanı, bir vitrini olarak gören çevrelerin havanda su dövmelerine rağmen, sorumlulukla davranan kitle örgütlerinin ve sosyalistlerin çabaklarıyla, 17 Şubat miting- nin hazırlıkları tamamlanmıştı. Ortak slogan- ları ve miting düzenlenmesini ortaklaşa belir- leyen örgüt temsilcileri, bu arada tüm örgüt- ler adına Maden-İş Bursa bölgesinden bir yetkilinin de, yine ortaklaşa hazırlanan bir konuşmayı miting alanında yapmasını karar- laştırmıştı.

Onbne yaklaşan bir topluluğun biraraya geldiği stadyumda başlayan miting ve yürü- riş sırasında, yine ortaklaşa düzenlenen gü- venliğin katışıyla ortak sloganların dışına çıkılması önlemleri. Ne var ki miting alanına dönüldüğü zaman Maden-İş adına konuşacak temsilci olarak, Bursa'da gerek ileri işçiler gerekse tüm ilericiler için "güvensizlik" bir simgesi haline gelen Kemal Daysal'ın kürsüye çıkarıldığı görüldü. Daysal'ın kürsüye çıkışı, miting alanında toplananların İGD ve İKD dışındaki tümünün sürekli protestolarıyla karşılandı.

Konuşmacı olarak Daysal'ın seçilmesi anti- faşist güçlerin ortak eylemlerine kendi politikasının damgasını vurarak "karlı çık- mak" mantığının bir sonucuuydu. Daysal'ın kürsüye çıkmasının yarattığı tepki kısa süre- de gogiat unsurlarla Daysal'ın koruyuculuğu- nu üstlenenler arasında giderek gerginleşen bir slogan yarışına da yol açtı. Olumlu bir adam olarak başlayan miting ve yürüyüş, böylece gerek katanların gerekse işleyen- lerin anti-faşist güçlerin birliğine olan inançları- nı sarsarak sonuçlandı.

Daysal'ın mitingte konuşulmasına karşı gösterilen tepkinin, miting sonrasında Maden-İş içinde, ni tasfiyeciler girişimlerin baha- nesini olarak kullanılmak istendiği gözlemlen- di. Miting sırasında, Kemal Daysal'ın konuş- mayı bağlamasından sonra bile, örgüt disiplin- ine uymaya titizlikle özen gösteren Maden-İş üyesi işçilerin sendika onur kuruluna sev- hediyeceğine ilişkin söyleniler, bizzat sendi- ka yönetimi tarafından yayılmaya başladı.

Antifaşist güçlerin eylem birliği için bu- gün tükenmemiş olan olanakları kendi dar grupçu hesapları uğruna bozuk para gibi har- camaktan çekinmeyenler, antifaşist mücade- lenin koşullarının daha da zorlaşması kar- şısında ödeyemeyecekleri hesaplarla karşı kar- şıya kalacaklardır.

Tasfiyeciliğe karşı karar kağıt üstünde

DİSK'in 6. Genel Kurulu'nun en önemli kararlarından biri, örgüt içindeki tasfiyec i eğilimlere karşı karar verdi. Bu karar, u- zun bir süre boyunca tasfiyec uygulamaların tahribatıyla yara alan DİSK'in gelişmesinde olumlu bir adım olarak görülmüştü. Sorun, bu kararın gerçekten ve istinsız olarak uyulanp uygulanmayacağıydı.

DİSK Genel Merkezinin son uygulamala- rından biri, tasfiyeciliğe karşı kararın bugün de kağıt üzerinde tutulduğunu gösterdi. DİSK Genel Merkezi'nde çalışan Ersin Kaya' nın işine resmî ve tutarlı hiçbir gerekçe gös- terilmeden son verildi.

Ersin Kaya'nın işine son verilmesi için gösterilen gerekçeler, DİSK yönetiminin DİSK ilkeleriyle taban tabana zıt uygulama- sını sergiliyor. Elektrik Mühendisi olan Ersin Kaya, Ocak ayı sonunda yapılan EMO İstan- bul Şube kongresinde yönetime aday olmuş- tu. Kaya, Demokrasi İçin Birlik, Birlik ve Dayanışma ve Demokratik Sol grupların yön- etim kurulu adaylarındandı. Ersin Kaya'nın kendi meslek örgütünde demokrasi mücade- si içinde saf tutması, DİSK Genel Merkezin- deki bazı kişileri belli ki rahatsız etti. EMO İstanbul Şube kongresinden birkaç gün son- ra Ersin Kaya'nın işine son verildi.

DİSK Genel Merkezi'nin bu uygulaması, sadece örgüt içi tasfiyec anlayışın değil, aynı zamanda başka kitle örgütlerinin işçilerine karşıma çabasının bir yansımasıdır. Bu tür uygulamalar, sözleriyle eylemleri arasındaki tutarsızlık gün be gün ortaya çıkan kimi DİSK yöneticilerinin, DİSK'i DİSK yapan ileri işçilerin karşısında yapayalnız kalma- larından başka sonuç veremeyecektir.

Gazete	Tirajı (bin) (1)	Sayfa adedi (2)	Reklam basılan sayfa adedi (3)	Yıllık kağıt kullanımı (ton) (4)	Ortalama iade (yüzde) (5)	Toplam kağıt indirimi (milyon TL.) (6)	Reklam basılan sayfalara tekabül eden indirim (milyon TL.) (7)	Reklam geliri (milyon) (8)	Resmi ilan (milyon) (9)
Hürriyet	620	14	6	23 762	18	126,652	54,279	342	7.87
Günaydın	650	12	4	21 352	15	118,968	39,322	98.77	5.73
Tercüman	480	16	4	21 024	22	106,587	26,646	130	7.8
Milliyet	350	14	4	13 414	17	72,364	20,675	140	7.7
Cumhuriyet	140	12	2	4 599	35	19,428	3,237	21,421	4.2
TOPLAM:						442,999	144,159	732,191	33.30

(1) TİP Demokratikleşme İçin Plan '78-82, sayfa 527 (2) Gazeteler taranarak çıkarılmıştır. (3) gazeteler taranarak ortalama olarak bulunmuştur. (4) Tiraj ve sayfa adedinden hesaplanmıştır. (5) TİP Demokratikleşme İçin Plan '78-82, sayfa 527. (6) Tiraj, kağıt kullanımı ve iade oranından hesaplanmıştır. (7) Reklam basılan sayfa adedi ve toplam indirimin hesaplanmıştır. (8) TİP Demokratikleşme İçin Plan '78-82, sayfa 529 (9) TİP Demokratikleşme İçin Plan '78-82, sayfa 529. Not: Bütün gazetelere dağıtılan resmi ilan 220 milyon lirayı aşmaktadır.

Basın ilan kurumu kararnamesi

Basında tekellerin ortak cephesi

İLHAN NEVŞEHİRLİ

Yıllardır sürdürülen bir yolsuzluk, Ecevit Hükümetinin Basın İlan Kurumu'na ilişkin kararnameyle yeni baştan tartışılmaya başlandı.

Kararnamenin, B.İ.K. vasıtasıyla sürdürülen yolsuzlukları ortadan kaldırmayı amaçladığı öne sürülüyor. Ne var ki, bugüne kadar politikasında büyük sermayeden yana tercihleri ağır basan bir hükümetin, suistimalleri ortadan kaldırırken, başka neleri amaçladığını iyi gözlemek gerekiyor. İyi gözlemek gerekiyor ki, kanun ve yönetmeliklerdeki boşluklardan, bu alandaki denetimsizlikten yararlanarak piyasaya bile çıkmadan devlet kasasından kâr sağlayan yayınları ortadan kaldırmak gereksinimiyle; büyük sermayeyle içli dışlı olmuş, hızla tekelleşme sürecindeki yayınların daha fazla desteklenmesinin, sistemin zor koşulları içerisinde işçi-emekçi sınıflardan yana bir yayın politikası sürdürmeye çalışan ilerici yayınların önüne yeni engeller çıkarılmasını gözü kapalı destekçileri olmayalım. Yeni koşullara uyarlınmaya çalışılan büyük basının desteklenmesi politikasına karşı durabilelim.

BASIN - BURJUVAZİ

Burjuvazi için basın, kitleleri şartlandırmanın bir aracı olduğu kadar, belki daha da önemlisi, tatlı kârlar getiren bir yatırım alanı olarak önemini koruyor. Bunun için devletin bu alanda yaptığı düzenlemeleri özel sermayenin desteklenmesi politikası içinde yerine oturtmak gerekiyor. Devlet açısından, bu alana yapılacak yatırımlarda kârlılığı artıracak önlemler, hem diğer alanlarda olduğu gibi burjuva devletin özel sermayeye destek olmasının, hem de düzenli sürdürülebilmek için önemli işleve sahip bir aracın sürekli denetim altında tutulmasını sağlamaktadır.

İlk kuruluş amacı ne olursa olsun, Basın İlan Kurumu da yukarıda sözünü ettiğimiz amaca hizmet etmiştir. 1961 yılında "Fikir gazetelerine güçlü gazeteler karşısında yardım etmek" amacıyla kurulan B.İ.K., büyük basının desteklenmesinin "k aracı" olmuştur. Tiraj esasına göre resmi ilan dağıtan bu kuruluş, bugün basında hızla tekelleşme

sürecinde olan birkaç gazetesinin gellşlemler için ilk planda gerek duydukları finansmanı sağlayacak bir işlev görmüştür. Bu işlevi sürdürürken de bugün ortadan kaldırılması amaçlanan naylon basına da sus payı dağıtmak zorunda kalmıştır. Bugünse, özel ilanlar yoluyla çok daha büyük gelirler elde eden büyük gazeteler açısından önemini yitirmiş, hatta istenmez hale gelmiş; naylon gazetelere devlet kesesinden ulufe dağıtan bir kuruluş haline dönüşmüştür.

KAĞIT SORUNU

Basın İlan Kurumu, diğer bir ulufe dağıtımına da, dolaylı olarak da olsa hizmet etmektedir. B.İ.K. listesinde yer alan yayınların, SEKA'dan kağıt tahsis alma hakkı vardır. Ayrıca, bu yayınlara kağıdın tonunda 6 bin 500 lira indirim yapılmaktadır. Birçok küçük gazete, satışlarını yükseltmek göstererek, aldıkları indirimi kağıtları el altından piyasaya sürmekte, karaborsacılık yaparak kâr sağlamaktadır. İkibinin üstünde gazete ve derginin varlığı bu yolla sürdürülen yolsuzluğun boyutları hakkında bilgi verebilir.

Kağıttaki bu yolsuzluklar, SEKA'nın yetersiz kağıt üretimi nedeniyle büyük gazeteleri de rahatsız eder hale gelmiştir. Sistemin doğası gereği olan yolsuzluklara karşı oldukları için değil, kendilerine aktarılabilecek kaynaklar başka alanlara aktarıldığı için. Bugün kağıt yardımı, resmi ilanlar yoluyla yapılan yardımların kat be kat aşmaktadır. Daha önce kağıt indiriminde sekiz sayfa tahdidi uygulanırken Ecevit hükümeti döneminde bu tahdit kaldırılmış ve bu yolla, devlet kesesinden çıkan para iki misline varan bir artış göstermiştir. Beş büyük gazete için yapılan yizysel bir inceleme bile, resmi ilan gelirlerinin önemli ve kağıt indirimi yoluyla yapılan yardımların çarpıcı boyutları hakkında bilgi veriyor. Bu incelemede sadece günlük gazeteler ele alınmış, ilave ve kitap vs. dikkate alınmamıştır. Bunlar da dikkate alındığında meblağlar iki katını rahatlıkla aşmaktadır.

Tablodan kolayca anlaşılacağı gibi, beş büyük gazeteyle sağlanan toplam kağıt indirimi-min, gazetelerin toplam reklam gelirlerine oranı yüzde 60.5 olmaktadır. Bu indirimin sadece reklam basılan sayfalara karşılık düşen bölümünün reklam gelirle-

rine oranı ise yüzde 19,68'dir. Daha açık bir deyişle, devlet, beş büyük gazeteyle sırf reklam basıp 732 milyon 191 bin lira kazansınlar diye, 144 milyon 159 bin lira yardım etmektedir. Bütün yayınlar ele alındığında, B.İ.K. ve kağıt indirimi aracılığıyla devlet tarafından yapılan yardımın milyarları aştığı ortaya çıkmaktadır. Bugün bu alanda yapılan girişimler, bu milyarları kimin paylaşacağını düzenlemekten öte bir şey amaçlamamaktadır. Köklü tedbirler almak yerine, tiraj esasına dayanan yardım-larla bu işi yürütmeye çalışmak, her zaman için, piyasayı tutmuş büyük gazetelerin amaçlarına hizmet etmekten başka bir anlam taşımayacaktır.

İKİ TEMEL SORUN

Bugün basında iki temel sorun kendisini ön plana çıkarmaktadır. Bunlardan birincisi, diğer sayıy dallarında olduğu gibi, dışa bağımlı çarpık gelişme sonucu ortaya çıkan, hammadde, baskı malzemesi ve teknik donanım sorunudur. İkincisi ise bu alana özgü bir sorun olan dağıtım sorunudur.

Baskı malzemelerinin ve kağıdın yetersiz ve kalitesiz üretimi sonucu bugün piyasa büyük ölçüde karaborsacıların ve kaçakçılarının eline geçmiştir. Büyük gazeteler bu piyasada önemli söz hakkına sahiptirler ve bu yolla diğerlerinin üzerinde baskı kurabilmektedirler. Büyük gazetelerin Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana'dan en az ikisinde doğrudan kendilerinin veya yönetiminde söz sahibi oldukları matbaalar vardır.

Dağıtımda, büyük gazetelerin ortağı oldukları dağıtım şirketi tekel durumundadır. Bunların izni dışında Türkiye çapında dağıtım yapmak olanaksızdır. Süreli yayınların satılabilirlik için zamanında piyasaya çıkma-ları gerektiği gözönüne alınırsa, bu yolla kurulabilecek baskının boyutları anlaşılabilir. Geçmiş-te Yeni İstanbul ve Politika gazeteleri örneklerinde görüldüğü gibi, bu şirketlerin gazeteleri iflas ettirmesi bile söz konusudur.

ÇÖZÜM

Devlet bu alana B.İ.K. ve kağıt tahsis yoluyla yaptığı "yardım"lardan vazgeçmelidir. Bu yollar tasarruf edilecek para, iki temel sorunun çözümü için ge-

Tütün emekçileri IMF'nin uzattığı faturayı ödüyor

Geçtiğimiz hafta Ege ekici tütün piyasası 70 TL. baş fiyatı ile edilerek Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı tarafından açıldı. İlan edilen baş fiyat üreticiler tarafından çok düşük bulundu.

Bu yıl -Ege'de tarım üretiminde üretici maliyetinin 63,62 TL. olduğu, dış piyasa fiyatlarının 105 TL. ye tırman-dığı, 1970 temel alınrsa ve o günkü baş fiyata göre hesapla-nırsa (15.25 TL.) 1979 tütün baş fiyatının 91 TL./kg olma-sı gerekir. Tüccarın 74 TL./kg. dan bağlantı yaptığı da göz önünde bulundurulursa; ilan edilen baş fiyatın ne denli dü-şük tutulduğu anlaşılır. Üreticiye kg. başına 6.38 TL. bir pay düşerken tüccara en azından kg. başına 35 TL.lik kâr düşmesi CHP ağırlıklı iktidarın amfisel konumunu açıkla-maktadır. IMF'nin dayatmalarının da geçerliliğini vurgula-yan ve siyasi iktidarın IMF karşısında boynu eğik tutumunu açıklayan tütün politikasını anlamak zor değildir. Üreticinin 1970'deki yaşam düzeyini korumak bile düşünülmemiş ve yaşam düzeyi % 30 oranında düşürülmüştür. Hele bir de önümüzdeki aylarda devalüasyon yapılsa üreticinin halinin ne olacağı bellidir.

reki finansmanı rahatlıkla karşı-layabilir.

Basında kullanılan hammad-delerin, başta kağıt olmak üzere, devlet eliyle yeterli ve kaliteli üretilmi, hem bu alanda dışa ba-gımlılığı azaltarak döviz tasarru-funu sağlayabilir; hem de yayı-nları karanlık yollarda yalnız bı-rakmamış olur. Devlet eliyle matbaaların kurulması da gazete-lerin "ya sermayeden yana ol-mak ya da yok olmak" ikilemi-nin dışına çıkmasına yardımcı olabilir.

Dağıtım sorununun haline ilişkin olarak hükümet tarafın-dan atıldığı söylenen adımın kısa sürede sonuca ulaştırılması zo-runludur. Devlet tarafından ku-rulacağı açıklanan dağıtım şir-ketinin örgütlenme şeması ve il-keleri açıklanmadığı için, şu an-da üzerinde tartışmak mümkün değildir. Ancak bu aşamada da söylenmesi gerekenler vardır. Bü-

yük dağıtım şirketleri, yurdun bütün yörelerinde ağırlarını ör-müşlerdir. Bunların altında koö-peratif v.b. türlü dağıtım örgüt-leri vardır. Ve bu örgütlerin bu-günkü koşullar altında, büyük şirketlerden bağımsız yaşama ola-nakları kalmamıştır. Öncelikle bu zincirin kırılması gerekme-ktedir.

Matbaa, kağıt, dağıtım sorun-larının tümünün tek bir kuruluş çatısı altında çözüme ulaştırıl-ması, satış ve tirajın da doğrudan denetlenmesini beraberinde getirebileceği için, bu alanda yolsuz-luk için açık kapı bırakılmasını da engelleyecektir. Elbetteki dü-zenlemelerin olumlu sonuçlar vermesinin temel koşulu, basın alanında çalışanların örgütlerinin bu kuruluşlarda ağırlıklı olarak temsilinin sağlanmasıdır. Ancak bu sayede, basın tekellerinin gü-cünü kırmak ve giderek yok et-mek mümkün olabilecektir.

İşçi sınıfının politik hareketinin yolunda bir yıl

Genç Öncü 1. yılını tamamladı. Yoğun ve sıcak mücadelelerle dolu bir yıl. Faşizmin artan saldırılar karşısında, örgütlü mücadelenin gerilemediği, tam tersine geliştiği bir yıl. Gençlik içerisinde burjuva ideolojisinin yaygın etkilerinin, sapkın akımların tahribatlarının etkisizleştirilmesinde kararlı adımların atıldığı bir yıl.

2. yıla, yeni hedeflerle, yeni görevlerle, ve yeni koşullarda giriyoruz. Koşullar daha ağır. Demokratik hak ve özgürlüklerin büyük ölçüde kısıtlandığı, demokratik örgütlenmelere önemli darbelerin vurulduğu, faşizmin koyu karanlığına doğru bir gidişin ayak seslerinin iyice duyulmaya başlandığı bir dönemde 2. yıla başlıyoruz. Gelişmelerin bu boyutlara ulaşması bir sürpriz değil. Egemen sınıfların, artan bunalımlarına çare olarak beldelerdeki faşizm çok önceden adım adım tırnandırılmaya, gerekli temelleri hazırlanmaya başlanmıştı.

Egemen sınıfların faşizmin temellerinin hazırlanması yönündeki bu dilekleri Genç Öncü kurucularının 1 yıl önce basına yaptıkları açıklamanın ilk cümlelerinde şöyle özetlenmişti. "Toplu katliamlara yönelik saldırıların arttığı, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması tehditlerinin ve sıkıyönetim önlemlerinin yoğunlaşacağı bir dönemde Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden gelen bizler kısa adı Genç Öncü olan İşçi, Köylü, Öğrenci Genç Öncüler Derneği'ni kurduk." 1 yıl önce, Genç Öncü Kurucular Kurulu tarafından bu biçimde dikkat çeken olası gelişmeler, bugün etkisizleşmiş, bugün ek-siksiz gerçekleşti. 1 yıl önce bir kehanette bulunulmamıştı. Yapılan değerlendirme, ülke koşullarının ve güçler dengesinin, işçi sınıfının politik hareketinin doğrultusunda bilimsel sosyalist bakış açısıyla ele alınmasının sonucuydu.

GENÇ ÖNCÜ NEDEN KURULDU?

Demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamaya, örgütlenme olanaklarını ortadan kaldırmaya yönelik girişimlerin var olduğu koşulların böylelikle ağırlaştığı bir ortamda bir gençlik örgütlenmesinin neden gerek duyuldu?

Herşeyden önce anti-faşist mücadelenin toplumun her kesiminde örgütsüz sürdürülemeyeceği çok açık biliniyordu. Sosyalistler için örgüt herşeyden önemli bir mücadele aracıydı. Yılların deneyi bunu öğretmişti. İkinci ve en önemlisi, ülkemiz gençliğinin bir yandan burjuva propagandasının kaba araçlarıyla politikadan uzaklaştırılmaya çalışılması, bir yandan faşist demagoginin etkisi altına alınması için yoğun bir saldırının varlığı, öte yandan çeşitli sapkın akımların özellikle gençlik içinde boy göstermesi ve etkinliğini arttırmaları, sosyalistlerin gençlik içinde yaygın bir örgütlenmeye başlamalarında bir anlık gecikmenin bile ne denli pahalıya mal olacağını gösteriyordu.

Gençliğin, her türlü burjuva ideolojisinin etkisinden kurtarılması bilimsel sosyalist öğretinin geniş gençlik kesimleri arasında yaygınlaştırılması, yaşamsal bir sorun durumundaydı. Böylece ağır bir görevin sadece parti ör-

gütlenmesi ile karşılanması mümkün değildi. Hem ülke pratiği ve hem de dünya işçi sınıfı hareketlerinin geçmiş deneyleri geniş gençlik yığınlarının tek başına parti saflarında örgütlenmesinin söz konusu olamayacağını göstermişti. Gençliğin örgütlenmesini sağlayacak, bilimsel sosyalist örgütün, partinin gençlik içinde platformunu oluşturacak bir örgütlenme gerekiyordu. Bu örgütün temel görevi ise, gençliği, sömürden kurtuluş mücadelesi saflarına katmak olacaktı. İşte Genç Öncü bu temel görevi hedef alarak ve yukarıda özetlenen ihtiyaçlardan kaynaklanarak kuruldu.

Genç Öncü'nün 1 yıllık örgütlenme ve mücadele geçmişi, bu amacı hakıyla gerçekleştirmek doğrultusunda düzenlenen somut eylemleri içeriyor. Eylemlerin ve bununla birlikte gençlik içinde arta etkinliğin somut göstergeleri ise kurulan şube ve üye sayıları. Bugün Genç Öncü 60 şubeye ve binlerce üyeye sahiptir. Kısa bir dönemde, böylesine yaygın ve etkin bir örgütlenme, açıktır ki ancak bilimsel sosyalizmin temel ilkelerine ve partinin ideolojik ve politik çizgisine sıkı ayağı bağlılığın sonucu olabildi ve böyle oldu.

Genç Öncü yayınları arasında çıkan Gençlik Örgütlenmesinin ilkeleri ve Türkiye broşürünün gençlik örgütünün çalışma ilkeleri bölümünde sıralananlar Genç Öncü'nün diğer gençlik örgütlerinden ayrıllıklarının temel başlıkları oldu. Bu başlıkların en önemlileri şöyle sıralanmıştır:

1- İşçi sınıfı partisi ile aynı bilimsel sosyalist platform üzerinde olmak, başka bir deyişle,

tilan konular durumundaydı. İşçi sınıfı partisi ile aynı bilimsel sosyalist platform üzerinde olmak, işçi sınıfı partisinin gençlik içinde platformunu oluşturmak ile örgütsel bağımsızlığın çelişkeği ileri sürülüyordu. Genç Öncü, bu yüzden, sapkın akımlarca işçi sınıfı partisinin gençlik kol-ları gibi gösterilmeye çalışıldı. Onlar için, örgütsel bağımsızlık, işçi sınıfı partisini reddetmek anlamına geldiği için bu sonuca varmak oldukça kolaydı. "İşçi sınıfı partisinin varlığını kabul ediyorsanız, gençlik örgütü değil, partinin gençlik kolu olursun."

Buna bir de, gençlik örgütlenmesinin uluslararası değerlerine sahip çıktığını ilan eden ve genel olarak doğru ilkelere hareket eden bir "gençlik örgütü"nü sorumsuz tutumu ekleniyordu. Bu, "gençlik örgütü", ideolojik bağımsızlık, örgütsel bağımsızlık ilkesini, uzun süre işçi sınıfının sendikal örgütünün üst yönetimine bağımlılık düzeyine indirge-mişti. Ta ki "görevlerine" son verilecek. "Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" biçiminde dile getirilen ve öz olarak doğru olan kavram, bu örgütün geniş gençlik kesimlerinde yaratıldığı olumsuz imaj sonucu, geri teper duruma gelmişti. Bir yanda işçi sınıfı hareketine bağımlı-ğa karşı çıkan göşizm ve diğer sapkın akımlar, öte yanda işçi sınıfının yolunda olma adına işçi sınıfı hareketine yer yer ihanet. Önce-sine varn bir sorumsuzluk içinde olan "gençlik örgütü"!

Genç Öncü, 1. bu karmaşa arasında ideolojik bağımlılık ve örgütsel bağımsızlık ilkesine sonu-na kadar sahip çıktı ve bu kav-

ramlar üzerinde yaratılmaya çalışılan spekülasyonları büyük ölçüde etkisizleştirmeyi başardı. Bunda, Genç Öncü'nün gençlik arasında etkinliğinin artması kadar, bilimsel sosyalist hareketin ülkemiz gençliği içinde tek temsilcisi olmasının payı oldukça büyüktü. Bir başka deyişle, Genç Öncü ideolojik bağımlılık, örgütsel bağımsızlık ilkesini çarpıtmak için, ne işçi sınıfı partisinin varlığını inkara, ne işçi sınıfı arasında taban tutmak için işçi sınıfı hareketine ihanet içindeki sendika yöneticilerine yaraama-ya ihtiyaç duyuyordu.

ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIK

İşçi sınıfı partisiyle aynı politik platformda bulunmaya özen gösterilmesine ve bu konuda olumlu adımlar atılmasına karşılık, bu anlayış hiç bir zaman Genç Öncü'nün örgütsel bağımsızlığını zedeledi. 1 yıllık mücadele ve örgütlenme deneyleri, Genç Öncü'nün bağımsız örgüt işleyişine ve demokratik merkeziyetçi iç yapısına ne denli önem ve duyarlılık gösterdiğini açıkça ortaya sermektedir.

GENÇ ÖNCÜ SOSYALİZM OKULU OLMA YOLUNDA

Genç Öncü, kurulurken, gençlik örgütlenmesinin bir diğer önemli çalışma ilkesine, örgütün bir sosyalizm okulu olması gerektiğine özel bir önem gösterceğini açıklamıştı.

Bir yıl boyunca, bu yolda önemli ve kalıcı adımlar atıldı. Genç Öncü üyelerinin büyük çoğunluğu, bilimsel sosyalizmin temel kavramlarıyla ilk kez Genç Öncü saflarında tanıştı. Bilimsel sosyalizmin temel klasikleri Genç Öncü saflarında okutuldu.

işçi sınıfı partisinin gençlik içerisindeki platformunu oluşturmak, partinin ideolojik aydınlatılmasının ve yol göstericiliğinin öneminin her zaman ön planda tutmak.

2- Sosyalizm okulu olmak, eylemleriyle ve sistemli olarak yürütülen sosyalizm eğitimiyle inancılı ve sağlam sosyalistler yetiştirmek, üyelerine işçi sınıfı disiplinini ve mücadele ruhunu aşılamak, bu anlamda işçi sınıfı partisinin yedek gücünü oluşturmak.

3- Örgütsel bağımsızlığa sahip olmak; atılım ve girişim gösteren gençlik içinde gerçek önderlerin yetişmesini gözetken bir örgüt olmak.

Yukarıda sıralanan bu ilkelere sapkın akımlarca özellikle çarpı-

GENÇ ÖNCÜ İŞÇİ SINIFI PARTİSİNİN GENÇLİK İÇİNDEKİ BİLİMSEL SOSYALİST PLATFORMUNU OLUŞTURURKEN, PARTİNİN İDEOLOJİK AYDINLATILMASINI, YOL GÖSTERİCİLİĞİNİ VE MİLİTAN, GİRİŞKEN GERÇEK GENÇLİK ÖNDERLERİNİN YETİŞMESİNİ HER ZAMAN ÖN PLANDA TUTTU.

rek değil özümsererek okunuyordu. Ülkerizde ve dünyada işçi sınıfı hareketlerinin deneyleri, dünya sosyalist sisteminin kazanımları, Genç Öncü üyelerince örgütlü çalışmaları, bilimsel temellerine oturtularak kavranıldı.

Ancak üyelerin bilinç düzeylerinin yükseltilmesi tek amaç olarak alınmadı. Bir diğer deyişle, Genç Öncü bir sosyalizm okulu idi ama, bu üyelerin örgüt içinde yalnızca sosyalizmi öğrenmek için çalıştıkları anlamına gelmiyordu. En iyi bilinçlenmenin mücadele içinde olacağı gerçeğinden hareketle Genç Öncü üyelerinin kendil birimlerinde atak ve öncü olmaları sağlanmaya çalışıldı. Bu anlamda, gençlik içinde canlı unsurların Genç Öncü saflarına kassanılması, örgüt

çalışmalarında daima ön planda oldu.

GENÇ ÖNCÜ, GENÇLİĞİN EKONOMİK-DEMOKRATİK ÖRGÜTLENMELERİNE ALTERNATİF OLMADI

Genç Öncü gençliğin güncel sorunlarıyla, demokratik talepleriyle ilgilenmeyi, çözümleyici ve yol gösterici olmayı önemli bir görevi olarak gördü. Bu görev, gençlik örgütlenmesinin yaygınlaştırılması için yaşamsal bir öneme sahipti. Bir gençlik örgütü salt sosyalizme sempati duyan gençleri örgütlemek ve yönlendirmek kendisini sınırlandırmazdı. Ülkemizde sosyalizme ilgi duyan genç sayısı oldukça fazlaydı ama bunun yanında sömürü düzenine, ancak çözümün ne olduğunu görmeyen çok daha geniş bir gençlik kesimi bulunmaktaydı. Bu yüzden Genç Öncü gençliği sosyalizm saflarına katmaya çalışan bir sınıf örgütü olma yanında, aynı zamanda demokratik nitelikli gençlik hareketlerini yönlendirmek hedefini de saptamak durumundaydı. Bu yüzden Genç Öncü kuruluşundan bu yana gençliğin mesleki sorunlarıyla doğrudan ilgilenen demokratik örgütlere karşı bir örgütlenme değil, bu örgütlerle uyumlu bir örgütlenme perspektifini ön planda tuttu. Bunun yolu ise Genç Öncü üyelerinin bu tür demokratik örgütlerde ön saflarda çalışmalarının sağlanması ve bu örgütlerle Genç Öncü'nün bağlarının kurulmasından geçmekteydi. Genç Öncü üyeleri bu doğrultuda etkin bir çalışma içine girdiler. Sapkın akımların arenasına haline gelmiş bu tür örgütlerde, biryıldan alınan mesafe ise küçük-seniecek boyutlarda değildir.

EKSİKLİKLER VE YENİ GÖREVLER

Genç Öncü gençlik örgütlenmesinde önemli mesafeler katetmesine karşılık bugün örgütlenme düzeyi istenilen ve amaçlanan düzeye ulaştı mı? Bu soruya evet cevabı vermek mümkün olmayacaktır. Bugün geniş gençlik kesimleri örgütsüz ve dağınık bir durumdadır. Bunun yanında sosyalizmi öğrenmeye yatkın ve istekli binlerce genç önemli bir potansiyel oluşturmaktadır ama bu potansiyel gerektiği gibi değerlendirilememiştir. Diğer gençlik örgütleri ve bu arada Genç Öncü bu geniş potansiyelin çok dar bir kesimini örgütleyebilmişlerdir.

Genç Öncü için yığınsal bir yapıya kavuşmak, örgütlenmesini yaygınlaştırmak son derece önemlidir. Gerçek anlamda bir sosyalizm okulu olabilmenin gençliğin önemli bir bölümünü örgüt saflarında toplamakla gerçekleştirilebileceği açıktır. Öte yandan, gençliğin en canlı unsurları bugüne kadar sapkın akımların elinde kelimelerin tam anlamıyla harcanmışlardır. Bu durum, sapkın akımların gençlik örgütlenmesinde yarattığı tahribatın en önemli yanını oluşturmaktadır.

Tahribatların aşarğı düzeyine indirilebilmesi ise, Genç Öncü örgütünün yaygınlaştırılmasına, her kesimde yoğun, aktif ve özverili mücadele içine girilmesine bağlı bulunmaktadır. Fır yılda bu doğrultuda atılan adımlar olumlu ancak hedeflenenin altındadır. Eksiklerimiz, zayıflıklarımız bellidir. Temel sorun ekuikliklerin ve zayıflıkların ortadan kaldırılması için olanağın sonuna kadar, büyük bir cesaretle kullanılmalıdır.

YERLİ BÜYÜK SERMAYE YURT DIŞINDA DA TÜRKİYE'Lİ İŞÇİLERİN PEŞİNİ BIRAKMIYOR

Ülkemizde işsizliğin ulaştığı boyutlar biliniyor. Hükümetlerin 20 yılı aşkın bir sireden beri yurtdışına, işgücü gereksinimi olan ülkelere "işgücü ihracı" yaptıkları ve gönderilen işçilerin birer döviz kaynağı olarak görüldükleri de biliniyor. Türkiye'den işgücü ithal eden ülkelerin arasına son olarak Libya da katılmıştı. Artık Avrupa'daki AET ülkelerinden "işgücü ihracı" konusunda pek yüz bulamayan hükümet, umutlarını Libya'ya bağlamış görünüyor. Libya ile ilişkilerde işin ilginç bir yönü de bazı yerli şirketlerin bu ülkede iş alanı açarak Türkiye'li işçi çalıştırmaları. Son olarak Libya'da faaliyet gösteren Kozanoğlu-Çavuşoğlu inşaat ve taahhüt im. şirketinin Libya'da çalıştırılacak üzere çeşitli alanlarda usta işçi araması da bu sömürüye dayalı işgücü ihracında yeni bir adım niteliğini taşıyor.

MERSİN SODA SANAYİİ'NDE GREV KIRICILIĞI

Mersin Soda Sanayii'nde geçen yıl Temmuz ayında başlayan grevi Bakanlar Kurulu'nca ertelenmesine karşın, fabrikada üretim yapılmıyor. İşveren üretime geçme koşullarını reddederken, 13'ü işçi olan 24 kişiyi de üretime engel oldukları gerekçesiyle işyerine almamaya karar verdi. Bakanlar Kurulu'nun ithal izni verdiği sodanın ucuz mal olması, bu alanda üretimde bulunan kuruluşun maliyet altında yaptığı dışarıdan doğan farkı, Sanayi Bakanlığı'ndan sağladığı vergi iadesi ile kapatmış bilinmektedir. Mersin Soda Sanayii'nde yetersiz üretimi arttırmak için, işverenin üç yeni yatırımı daha gerçekleştirilmeye çalışıldığı ve toplu sözleşmenin bir an önce sonuçlandırılması için çaba gösterdiği belirtiliyor.

LASTİK SEKTÖRÜNDE YABANCI SERMAYE KARI

Lastik sektöründe, yabancı sermayeli üç firma 1976 yılında bu alanda elde edilen karın yüzde 66.9'unu elde etti. Bu alanda elde edilen toplam kâr ise, 760 milyon lira civarındadır.

760 milyon liralık bu kârın yüzde 66.9'u olan 600 milyon liralık kısmını elde eden bu yabancı sermayeli üç kuruluşun oransal olarak yüzde 2.3'ünü oluşturmaktadır. Yine bu sektörde çalışan 10 bin kişinin üçte biri de, sermayelerinin yarısından fazlası yabancı olan Good Year, Uniroyal ve Türk Pirelli kuruluşlarında çalışmaktadır. Bu üç kuruluşun girdi ithalinde yaptıkları dış ödemelerin tutarı da, 580 milyonu aşmaktadır.

Hükümetin Kocaeli Valisinden haberi var mı ?

Kocaeli Valisi İbrahim Ural, bir süre önce basına yapılan bir açıklamada nedeniyle, TÖB-DER Gebze Şubesi'nin kapatıldığını açıkladı. TÖB-DER Gebze Şubesi Başkanı ve yöneticileri de "Hükümete, İl Yönetimine ve Sıkıyönetime karşı siyaset yaptıkları" gerekçesiyle Mâli Eğitim Müdürü Sabit Ertuğrul'un ve Emniyet Müdürü Vahdet Erdal'ın istemi üzerine açığa alındılar.

Gerçekte Gebze'de basına yapılan bir açıklama yoktu. Sadece Bakan ve Mâliyetkârlarına yazılan bir mektup söz konusuydu. Olay şöyle gelişti

Kocaeli il sınırları içinde faaliyetinde bulunan 23 demokratik kuruluş, Türkiye'deki son gelişmeler ve bazı anti-demokratik uygulamalar ile temel hak ve özgürlüklerin kullanılamaz hale getirilmesi konusunda ve sıkıyönetim uygulamalarıyla ilgili olarak bazı CHP milletvekilleri ve bakanlara bir mektup göndermişlerdi. 25 Ocak günü Valilik soruşturmaya başladı. 26 Ocak günü ise Tercüman TÖB-DER şubesinin kapatıldığı ve yöneticilerinin "ihracı" edildiği yolunda bir haber yayımlandı. Ancak Vali İbrahim Ural, Tercüman'da bu haberin yayınlanmasından 4 gün sonra, 29 Ocak 1979 günü TÖB-DER'in kapatılma yazısını gönderdi.

Kocaeli Valisi İbrahim Ural, Mâli Eğitim Müdürü Sabit Ertuğrul ve Emniyet Müdürü Vahdet Erdal'ın bu antidemokratik uygulamaları hükümete meydan okur biçimde gelişiyor. CHP ağırlıklı hükümetin insiyatifsizliği, bu tür davranışlara zemin hazırlıyor. Vali TÖB-DER yöneticilerine karşı aynı uygulamaları Karamürsel ve Gölcük TÖB-DER şubelerinde de daha önce göstermiş ve benzer gerekçelerle bu şubelerin yöneticilerini görevden almıştı.

Hükümet sıkıyönetim bölgesi dışındaki bazı il yöneticilerinin kendilerini her türlü antidemokratik uygulama yapmaya yetkili görmelerine karşı hiçbir şey yapmaz bir görünümdedir. Bu görünüm de demokrasi düşmanı bazı yöneticilerin pervasız davranışlarına yol açmaktadır.

NOT...

FERHAT GÜN

2. Büyük Kongre'ye selam

Dünya sosyalist sistemi, ilerici insanlık, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi, yeryüzünün her yerinde dev adımlar atar, zafer bayrakları yükseltirken ve örgütlü bir halkın emperyalist-kapitalist cehennem zincirlerini perişen etmede gösterdiği muhteşem örnekler yediveren gülleri gibi dünyamızı sararken pek bilinen bir öykü geliyor hatıra.

Adanun biri durup-dururken yaşamı üzerine vesveseye kapılmış, doktoru koşmuş:

"- Doktor beni kurtar!..."

"- Sigarayı çok mu içiyorsun?"

"- Evet!"

"- Alkol?"

"- Onu da çok içiyorum..."

Doktor o zaman demiş ki:

"- Bunları bırak!..."

Hasta umutla sormuş:

"- Peki, hayatım uzayacak mı o zaman..."

"- Hayır" demiş, doktor "Sana öyle gelecektir..."

Hastamız, dünya emperyalist-kapitalist sistemidir; bu sisteme ekonomik, politik, askeri, kültürel teslimiyet kordonlarıyla bağımlı yönetimlerdir.

Pentagon doktoru seslenmektedir:

"- Bana bağlan, daha çok bağlan! Silahlan! Ez! Daha çok soy! Daha çok sömür! Daha çok kan, daha çok zulüm!..."

Hastamız feryat etmektedir:

"- Hayatım daha çok uzayacak mı doktor?"

Ve ilerici insanlık vermektedir yanıtı:

"- Hayır, size öyle gelmektedir..."

Ülkemizde de emperyalizme, onun işbirlikçi, geri, çarpık ekonomiden peydahladığı ve kanla, terörle büyüdüğü faşist yumağa karşı mücadele verilirken, Türkiye İşçi Partisi'nin 2. Büyük Kongresi toplanıyor.

Yüz yılı aşkın Türkiye işçi sınıfı hareketinin ideolojik omurgasını, politik örgütlenmesini temsil eden Türkiye İşçi Partisi, 12 Mart'larla keddentiye uğratılmağa çalışılan işçi sınıfı hareketinin, herşeye karşın, toplumsal yaşamdan silinemeyeceğinin, kazanamayacağı somut, bilimsel, canlı kanıtı... Ve dahi, işçi sınıfı hareketinin kök salmış, bilinçli, örgütlü, disiplinli ve özveriyle canliliğinin örneği...

1977 yılının 28 Mayıs günü Taksim Meydanı!

28 gün önce bu meydana, faşist terör, 36 yurtseverin başı üzerine kanlı bir sofra kurmuş.

Günün Başbakanı, CHP Genel Başkanı "suikast" ihbarında bulunmuş. Kitlelere "Ya CHP, ya faşizm" deniyor. Burjuvazi her türlü propaganda araç ve gereçleriyle kitleleri Türkiye İşçi Partisi'nden yaltımaya çalışıyor. Panik ve yalınlık ortamı...

"Türkiye İşçi Partisi'nin o gün, orada açık hava toplantısı var.

Taksim meydanına açılan caddelerin ağzı panzerlerle örülmüş durumda. İstanbul'un havası, har kulağa şunları söylüyor:

"- Gitmeyin, gene olaylar çıkacak..."

Taksim alanında 10 bin Türkiye İşçi Partisi...

Franız TV'sinden bir muhabir Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu üyelerinden birine soruyor:

"- 28 gün önce burada 36 kişi öldürüldü, korkmuyor musunuz?"

Yanıt şudur:

"- Korkmadık bu işe başlar mıydık?..."

Bu arada, Taksim alanında silah kontrolü yapan MC'nin Toplum Polis Müdürlüğü de, yanıt kürsüden veriliyordu.

"- Bizde silah aramayın boğuşa. Ama şunu iyi bilin ki, silahımız da çoktur: Beyinlerimiz ve yüreklerimiz, silahımız partimizdir!..."

O gün, o meydana neler söylenilmiştir:

Dilek ve temennilerle faşizme karşı konulmaz!

Ekonomik kök ve kaynakları kurtulmadıkça faşizm belan defedilmez!

İşçi sınıfının önderliğinde, işçi sınıfı partisinin örgütlülüğünde saf tutulmazsa emperyalizme ve faşizme karşı kazanımcı mücadele yapılamaz...

Örgütlü bir halkı hiç bir kuvvet yenebilir!...

Ne karmaşık yerlerdir istasyonlar. Binlerce demir parçası, binlerce ray, bir yün çilesi gibi yumak, yumak makaslar...

Peronlar, alt üst geçitler, bu karmaşadan yolu ayıran koronaklar...

Ve bütün bu karmaşa, kendi bütünlüğü içinde, düs ve doğru bir yola çıkmak için değil midir?

Toplumların, sömürsüz bir dünyaya ilerleme azamı ve inançlarının da istasyonları vardır. İşçi sınıfının, tüm emekçi sınıf ve tabakalarla, ilerici, yurtsever aydınlarıyla tarihsel birlik ve güçleriyle adeta bir istasyonun bağrından çıkması gibi bir şey...

Rayların, makasların karmaşasına mı takılıp kalmak, yoksa o bütünlüğü görüp, o karmaşa sanılan maddi ilintiler birliğinin ulaştığı düzlükte mi saf tutmak?

Kolay mı?

Değil elbette.

Bir nehrin denize ulaşırken çektiği sıkıntılar az mı ya?

Dağlar, tepeler, geçit vermez sarp- ları aşmalar...

Türkiye İşçi Partisi tarihi görev ve dirençliliğiyle 2. Büyük Kongresi'ne geliyor. Vedat Demirelçioğlu'larından Necdet Bulut'lara kadar tüm bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm şehitlerini kucaklayarak...

Behice Boran'ın dediği gibi:

"- Uğrunda ölmeyecek hayat, yaşamaya da değermez..."

Yaşam hayat!

Yaşamın Sosyalizmi!

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın YÜRÜYÜŞ'ün sorularını yanıtladı

"Partimiz her hal ve şartta görev başındadır"

TİP GENEL SEKRETERİ NİHAT SARGIN, MERKEZ YÖNETİM KURULU TARAFINDAN İKİNCİ BÜYÜK KONGREYE SUNULMAK ÜZERE HAZIRLANAN RAPOR ÇERÇEVESİNDE SORULARIMIZA VERDİĞİ YANITLARI OKUYUCULARIMIZA SUNUYORUZ.

Türkiye İşçi Partisi Büyük Kongresi faşizmi tırmadırma politikasının bir an önce durdurulmasına, demokrasi mücadelesinde atılacak adımların başında yer vermişti. Bu dönemde 10'u aşkın şehit vermiş bir parti olarak, faşist tirmanma politikasının geçen iki yıl boyunca ulaştığı boyutları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Geçen iki yıl boyunca faşist terör azgınlara sürdürüldü. 12 Mart'tan bu yana önemli devlet örgütlerinde yuvalanan ve o dönemde "devlet kolluk kuvvetlerine yardımcı" oldukları söylenen açık ve gizli örgütlere bağlı zorbalardan vurucu kuvvetini oluşturdukları faşist odaklar, öğrenci gençlerden başlayarak terörü, toplumun tüm ilerici, demokrat, yurtsever kesimlerini de içine alacak biçimde yaygınlaştırdılar.

Geçtiğimiz iki yıl içinde, hem ikinci MC, hem de CHP iktidarı dönemlerini yaşadık. 5 Haziran seçimlerinden hemen sonraki kısa süreli geçici iktidarı hesaba katılmasa bile, bugün CHP, bir yılı aşkın süredir iktidardadır. Ama verilen bütün sözlerle, seçim meydanlarında çekilen tüm nutuklara karşın, bu süre içinde bazı önemli devlet dairelerinde etkinliklerinin kısmen azaltılması dışında, CHP iktidarının, faşist odakları meydana çıkarıp yasanın pençesine teslim etmede ve buna bağlı olarak faşist terörü önlemede acz içinde olduğu görülmektedir. Tersine, saldırılar, cinayetler giderek daha yaygınlaşmış, nihayet Kahramanmaraş olayları gibi kitle kurbanları da bu dönemde ortaya çıkmıştır. Yasa dışı şiddetli yasal şiddete dönüştürme yolunda önemli mesafeler alınmış, hak ve özgürlükleri daha da kısıtlayıcı yeni yasa tasarıları CHP iktidarınca gündeme getirilmiştir. 13 ilde ilan edilen sıkıyönetim ve uygulamaları bunun başka bir örneğidir. Yaygın şiddet hareketlerini önleme gerekçesiyle ilan edilmiş olan sıkıyönetimin, Anayasanın ilk kez için koyduğu azamî sınırların sonuna gelmiş olmasına karşın, sıkıyönetim öncesi saldı-

rların failleri ve perde arkasındakileri ortaya çıkarmak şöyle dursun, yeni yeni terör dalgalarına da engel olamadığı görülmektedir. Buna karşılık, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın, faşizme karşı mücadelesinde önemli silahları durumundaki ve zaten kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlükler adım adım daha da kısıtlanmakta, fiilen kullanılamaz hale getirilmektedir. Grev hakkının izne bağlı tutulmasından başlayarak söz, toplantı, gösteri... baklarının kısıtlanması, dernek çalışmalarının engellenmesi, kimi dernek, gazete ve dergilerin sansürü kapatılması bunun örnekleridir. Bu durumda, faşist zorbalardan saldırı ve cinayetlerini, sıkıyönetimin bölgelerinin dışında veya içinde daha yaygınlaştırılmasına ve faşist tirmanışın daha ileri boyutlara erişmesine şaşmamak gerekir.

Faşist tirmanışın karşısındaki gerçek güç örgütlü halk kitleleridir. Bunların da başında kuşkusuz, işçi sınıfımız ve onun bilimsel sosyalist politik örgütü yani Partimiz bulunmaktadır. Bu nedenle, Parti hareketinin gelişip güçlenmesini önlemek ve mümkünse rayından saptırmak, bir yandan da kitlelerde Parti'ye yönelik olabildiğince engelleyecek bir çekingenlik ortamı yaratılabilmek için, faşist saldırı ve cinayetlerin Partimiz üzerine yoğunlaştırılmak isteneceği doğaldır. Gerçekten, bu iki yıl boyunca hemen hemen gün geçmemiştir ki, yerel örgütlerimizin lokallerine veya doğrudan üyelerimize yöneltilen bir saldırı haberi Genel Merkeze ulaşmamış olsun. Zonguldak'tan Kayseri'ye, Bakırköy'den Altındağ'a, kadar lokallerimizin bombalanması, Malatya'da, Samsun'da olduğu gibi yıkılıp yıkılmak istenmesi neredeyse olağan haberler arasına girdi bu dönem boyunca. Diğer yandan, üye ve yöneticilerimizin evlerinin kurşunlanmasından, doğrudan Genel Merkezimizle ve merkez yöneticilerimizle hedef alan saldırılara, NATO'ya Hayır Kampanyası sırasında görevi başında Şişli meydanında öldürülen Derebaşı arkadaşımızdan, Bahçelievler katliamına kadar, sorunuzda belirttiğiniz üzere bunca şehit verdik.

Ancak bütün bu olumsuz koşullara karşın, bu süre içinde örgütümüzün yurt düzeyinde serpillip yayılması, gelişip güçlenmesi, işçi sınıfımız ve emekçi halk yığınlarının "faşizme geçit vermemek" teklî kararlılık ve azimlerinin de bir ifadesi olmuştur. Gerçekten, Birinci Büyük Kongremizden bu yana geçen iki yıl içinde Partimiz binlerce yeni üye kazanarak üye sayısını üç kat artırdığı gibi, 26 ilde bütün ilçeleriyle kurulmuş olmak üzere örgütünü 53 il çevresine yaymış, yeniden 12 il ile 80 ilçe örgütü kurulmuş, gerek mevcut olanlar, gerek yeni kurulanlar, kurucu dönemden bu yana büyük gelişme göstermişlerdir. Bugün binlerce üye ve aday üyemizin oluşturduğu 40 il ve 279 ilçe örgütü olmak üzere toplam 319 yerel örgüte sahibiz ve bu örgütlerimizi, yedekler ve denetçiler dışında tutulmak kaydıyla toplam 1425 arkadaşımız yönetmektedir. Birinci Büyük Kongremiz 76 ilçe ve 26 il olmak üzere toplam 102 yerel kongre yapmış olarak ulaşmıştı. Bugün ise 233 ilçemiz ile 36 il örgütümüz kongrelerini tamamlamış bulunuyor. Böylece yerel örgütlerimiz, ilk Büyük Kongremizdeki 65 delegeye karşılık, bu Kongremizde iki katına yakın seçilmiş delegelerle temsil edilmek olanağına kavuşmuşlardır. Bu başarı, faşist saldırıların giderek yoğunluğunu artırdığı bir dönemde kazanılmıştır ve faşist zorbalardan geriye kalan büyük burjuvazi ve emperyalizme karşı işçi sınıfımız ve emekçi halkımızın en anlamlı yanıtıdır.

Türkiye İşçi Partisi'nin Birinci Büyük Kongresi'nden bu yana Türkiye, bir genel, diğeri yerel olmak üzere iki seçim dönemi yaşadı. Sizce bu iki seçimin sonuçlarını genel olarak Türkiye'de bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi açısından, özel olarak da Türkiye İşçi Partisi'nin gelişimi açısından nasıl çözümlemek gerekmektedir?

Kanımla, 5 Haziran 1977 genel seçimlerinin en dikkate değer yanı, 8 yıl

aradan sonra işçi sınıfımızın, kendi bağımsız bilimsel sosyalist partisiyle yeniden aktif olarak seçimlerde yer almış bulunmasıdır. Aralarındaki önemsiz farklarla tüm burjuva görüşlerinin ve bunların temsilcileri partilerin karşısında 8 yıl aradan sonra ilk kez, sosyalizm yeniden kitlelere bir alternatif olarak sunulmuş; meydanlarda, salonlarda, duvarlarda ve radyolarda bunca yıl aradan sonra ilk kez işçi sınıfımızın gür sesi yeniden yükselmiştir. Kitleler bu sese kulak vermiş, dinlemiştir. Sosyalizm artık yeniden yığınların gündeminde. Sonuç her ne olursa olsun, yalnızca bu olgu dahi ülkemizin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde önemli bir kazanımdır.

Bu kazanımın, daha ilk andan tümüyle oylara yansımaları elbette beklenemezdi. Fakat belirtmek gerekir ki, alınan oylar her türlü tahminin de altında oldu. Konunun geniş irdelemesini bir yana bırakarak kısaca denilebilir ki, bir yandan örgütsüz olarak arada geçen 12 Mart faşizm döneminde, ilerici sol potansiyelin sosyal demokrasiye kanallılaşması, diğer yandan ve buna bağlı olarak, 12 Mart ve MC döneminde giderek yoğunlaşan faşist tirmanışın, saldırı ve cinayetlerin oluşturduğu toplumsal panik havası içinde kitlelerin, daha uzun vadeli çıkar ve beklentilerini bir yana bırakıp, içinde bulundukları durumdan oylarını CHP'de toplayarak çok kısa sürede kurtulabileceklerini "umut" etmeleri, bu sonucun alınmasında başlıca etken olmuştur. Ancak seçimden bu yana geçen zaman, bu umutların boş birer hayalden ibaret olduğunu gitgide daha açık seçik gözler önüne sermektedir. Ve seçimler arasında duyulup işitilenler yeniden değerlendirilmelidir.

Seçimler doğrudan Partimiz açısından da önemli kazanımlar sağladı. Seçimlere, yalnızca katılmış olmanın dahi kazandırdığı azımsanmayacak ve asıl sonuçları daha ileride kendini gösterecek olan deneyim bir yana, Partimiz tüm örgütü ve üyeleriyle, alınan oy toplamının getirebileceği bütün olumsuz sonuçları göğüsleyebilecek bir olgunluk düzeyin-

de oiaugunu gosterdi: basarlı bir sınav verdi. Erişilebilen yeni kitlelerle sıcak ilişkiler kuruldu. Bu ilişkiler, daha sonra yerel seçimlerde Parti listesinde aday olmayı kabul etmeye, nihayet partili olmayı doğru dönüştü.

Birincisinden kısa süre sonra girilen yerel seçimlerde bu deneyim ve kazanımların rahatlığı içinde olduk. Birçok yerde, yasal olarak aday olabilen üye sayımızın kat kat üstünde listelerle seçime katılabilme olanağı bulundu. 6 ay gibi kısa bir aradan sonra girilen yeni seçimde, henüz gene daha çok küçük sayılarda olmakla birlikte, oy oranımızda ve mutlak sayılarda üç katına varan bir artış görüldü. Ama asıl kazanımlar örgütlenme alanında sağlandı. Birinci sorunuzu yanıttımda belirtmeye çalıştığım büyük gelişmede, herhalde ardarda geçirilen bu iki seçimin de önemli payı olduğu muhakkaktır.

Sonuç olarak denebilir ki, 5 Haziran Genel ve 11 Aralık Yerel Seçimleri, gerek ülkemizdeki bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi açısından, gerek bu mücadelede başı çeken, öncü, itici gücü durumundaki Partimiz açısından, meyvalarını gün gün toplamaya devam ettiğimiz ve edeceğimiz, önemli birer aşama olmuştur.

Türkiye İşçi Partisi Birinci Büyük Kongresi, demokratik güçlerin en geniş birlik ve dayanışmasının gerçekleştirilmesini Parti'nin özgün görevlerinin birincisi olarak belirlemiştir. Geçen iki yıllık dönem sizce bu açıdan hangi olumlu ve olumsuz sonuçları birlikte getirmiştir? —

Gerçekten Birinci Kongremiz, demokratik güçlerin en geniş birlik ve dayanışmasının gerçekleştirilmesini "Parti'nin özgün görevleri"nin başına koymuş, "elden gelen çabayı göstermek üzere Parti organları ve tek tek üyeleri görevli" kılmuştur. Ancak bu konuda önemli ilerlemeler kaydedildiğini söylemek olanaksızdır; hatta başlangıç noktasından daha ilerde olduğumuz da kolayca ileri sürülemez. Aynı kararın bir parçası olarak "ortak bir platform üzerinde anlaşarak

kalan her akımla ve bu akımlar içinde yer alanlarla sürekli olarak iş ve güc birliği olanakları araştırılmaktan geri durulmamıştır. Böylece birçok yerel örgüt birliğimizce faşizme karşı, birlikte bildiri, toplantı... düzenlenmesi gibi geçici birliktelikler oluşturulmuş; bunların büyük çoğunluğunda arkadaşlarımız önde rol oynamış, başı çekmişlerdir. Ancak görülen, bu geçici birlikteliklerde bile, bu grup ve akımların varoluş nedenlerinin bir sonucu olarak, birleşilen değil ayrılan noktaları vurgulamakta ısrarcı olduklarıdır. Diğer yandan, bu iki yıl içinde bu akım ve grupların da kendi içlerinde durmadan bölündüklerine, yeni yeni gruplar ve grupçuklar ortaya çıktığına tanık olundu. Bu kaygan zeminin kalıcı bir birlikteliği ne kadar zorlaştıracak açıktır. Nihayet Partimiz hareketinin, bu grup ve akımlar üzerinde kesin ağırlığını koyacak düzeyde bir etkinliğe henüz erişememiş olduğu da muhakkaktır. Bununla birlikte, tüm bu olumsuz koşullara ve bunun bir bakıma doğal sonucu olarak, gözle görünür bir mesafe alınmamış olmasına karşın, bu konuda da oldukça deney kazanılmıştır. Demokratik güçlerin en geniş birlik ve dayanışması sorunu her zaman gündemimizin önde gelen maddesi olacaktır.

dikal kuruluşun veya şubesinin başına geçmiş olan grupçukların, bulundukları konumları, dar grupçu hesaplarına araç kılma ve yönetiminde bulundukları örgüti bir parti gibi kullanma istekleri, bu örgütlerde gözlenen bunalmın birinci etkeni oldu.

İlerici sendikal hareket için de durum farklı değil. Birinci Büyük Kongremiz öncesinde Partimiz, DİSK bünyesinde yer alan ve yönetiminde Partimiz üyelerinin, sosyalistlerin bulunduğu sendikalar ve sendikalarındaki sosyalist yöneticilerin tasfiyesi için yapılan girişimlere, devamlı olarak kamuoyunun dikkatini çekmiş, tüm ilgilileri uyarmıştı. Birinci Büyük Kongremizde söz alan delegelerin, yaşanan deneylerden kalkarak, tasfiye işleminin ulaştığı yüksek boyutları nice örneklerle sergiledikleri de anılardır. İstenilen sonuca tam erişilememiştir gerçi; buna olanak yoktur zaten; amayaratılan sarımtı ve ekilen ayrıltı tohumlarının ortaya çıkardığı olumsuz durumun kolayca giderilemeyeceği de açıktır. Sendikalar arasında, aynı sendikaya bağlı üyeler arasında, mutlaka olması gereken kardeşçe ilişkiler, dayanışma ve işbirliği, zayıflamış gerilemiş, hatta yer yer tersine durumlar bile kendini göstermiştir.

Sonuç olarak, ilerici sendikal hareket sermayeye karşı ekonomik mücadelesinde eskisinden daha iyi konumda değildir bugün. Nice önder, millîtan işçi, sendikacı, hatta fabrikasından atılmış, kimi sendikalar sınıf ve kitle sendikacılığı ile yakından, uzaktan ilgisiz bulunmayan her devrin adamı oportünistlerin yönetimine sokulmuştur türlü oyunlarla. Ancak bütün bu olumsuz görüntülerin ağır bastığı bugünkü ortamda da dikkatli bir gözlem, bu görüntülerin yarattığı puslu havanın gerisinde, işçi sınıfımızın sermayeye karşı mücadelesinde azim ve kararlılığının kırılmadığını gösterecektir. Nitekim atılan bir millîtanın, önderin yerine devamlı olarak yeni millîtanlar, önderler yetişmekte, bunların politik öngöründe de arkadaşlarına örnek olarak Partimize katıldıkları, veya zaten öteden beri partilli olan arkadaşlarımızın, tüm oyunlara ve önleme çabalarına karşın, işçilerin doğal önderi olarak onlar tarafından kendilerini yönetmek üzere seçildikleri görülmektedir. Bir yılı aşkın CHP iktidarının yarattığı umut kırıklığı ve işçi sınıfının yaşam düzeyinin, umutla beklentinin tersine giderek gerilemekte oluşu da bu durumda bir etken olarak kuşkusuz rol oynamaktadır.

Türkiye İşçi Partisi'nin yeniden kurulduğu 1 Mayıs 1975'den bu yana lararla sürdürülmesine karşın T.İ.P. üyelerinin, sendikaların yönetiminden ve giderek sendikalardan tasfiyesi politikasının, işçi sınıfımızın bu bilinç ve direnci karşısında, hissarla sonuçlandığı rahatlıkla söylenebilir. Bu durumda, önümüzdeki dönemin, sosyalistler açısından yeni atılımlara sahne olacağı söylemek bir kehanet sayılmamalıdır.

Türkiye İşçi Partisi Birinci Büyük Kongresi'nin belirlemiş olduğu görevlerden birisi de, gençliğin yığınsal ve etkin demokratik örgütlenmesinin geliştirilmesine ilişkindir. Geçen dönem boyunca bu alanda gerçekleştirilenleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Birinci Büyük Kongre kararlarımızın yaşama geçirilmesine ilişkin olarak bu görevin yerine getirilmesinde de diyebiliriz ki, üye sayımız ve örgütlenmede kaydettiğimiz aşama gibi çarpıcı örneklerden birini oluşturmaktadır. Gerçekten, genç arkadaşlarımız tam bir görev anlayışı ve disiplini içinde kısa sürede örgüye değer bir örgütlenme başını göstermişler; ilerici, sosyalist gençliğin zaten var olan yığınsal ve etkin demokratik örgütlenme potansiyelini yurt düzeyinde aktif bir güce dönüştürmüşlerdir. Kuşkusuz, daha ilerinde alınacak çok mesafe bulunmaktadır. Ama ilk adımlar atılmış, hem de sağlam atılmıştır. Gençliğin öncüsü arkadaşlarımızla iftihar duyuyor, başarılarının devamını bekliyoruz.

Türkiye İşçi Partisi İkinci Büyük Kongresi Türkiye'nin bunalımlı bir dönemde gerçekleşiyor. Bu durum, Kongre'nin görevlerini ve önemini sizce nasıl etkilemektedir?

Geçmiş dönemin tüm boyutlarıyla irdelendiği, böylece gelecek için önemli ipuçlarının ortaya serildiği rapor ve eleştirileriyle, önümüzdeki dönemi aydınlatan ve öncelikle yapılacak görevleri belirleyen kararlarıyla, nihayet seçimleriyle her kongre, parti yaşamında bir dönüm noktası, bir kilometre taşıdır. Kongrenin, en serbest biçimde gerçekleştirilebileceği eleştiri ve özleştirileceğiyle, kararların alınmasındaki dikkat ve titizliğiyle ve yeni dönem için Parti yönetimini kendilerine teslim edecek arkadaşların seçmede göstereceği itina ve sağduyuya görevini başarıyla yerine getirmesi, gelecek dönemdeki gelişim ve atılımların, hem ilk hareket noktasını oluşturur, hem de onları büyük ölçüde belirler. Bundan dolayı tüm kongreler, özellikle Büyük Kongre, her zaman büyük önem ve değer taşır; öyle değerlendirilir. Ayrıca, sorunuzu belirttiğiniz üzere, İkinci Büyük Kongremiz, ülkemizde bunalımın her alanda yoğunlaştığı bir sırada toplanmaktadır. Hemen eklemek gerekir ki, bunalım her şeyden önce egemen sınıfların, kapitalizmin bunalımıdır. Bu esas bunalım, derece derece toplumun tüm kesitlerine yansımakta, onların da bunalımlı görüntüleri birinmesine neden olmaktadır. Türkiye İşçi Partisi bunalımın gerçek nedenine çoktan teşhisiyi koymuş, gerçek ve kesin çözüm yolunu göstermiştir. Partimizce son olarak yayınlanan "Demokratikleşme İçin Plan, 1978-1982" bunun yeni bir kanıtıdır.

Bunalım, diyalektik bir bütünlük içinde kendi çözüm yolunu da birlikte getirmekte, dayatmaktadır. Bağımlılıktan kurtulma, demokratikleşme ve sosyalizme yönelmeden başka çare, başka çözüm yoktur. Kongre çalışmalarını bunu bir kez daha ve en açık biçimde ortaya sermektedir. Bunun için de bu bunalımlı dönemde toplanan İkinci Büyük Kongremizin önem ve değeri bir kat daha artmaktadır.

Tedirginliğe, ürküntüye, çaresizliğe ve giderek yığınsa boyun eğmeye yer yoktur. Kapitalizmin bağrında gelişip serpiyen, yüzyılımızın başından bu yana politik geçmiş ve deneyimleriyle azımsanmayacak bir birikimin sahibi işçi sınıfımız ve onun bilimsel öncü müfrezası, Türkiye İşçi Partisi vardır ülkemizde. Ve Partimiz her hal ve şartta görev başındadır.

empiryalizme ve faşizme karşı güç ve işbirliği yapmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi'ne çağrıda bulunulduğu" anıladır. Bu çağrımız, sosyal demokrasinin bütün ikircikli tutumunun da bir sonucu olarak, yaklaşan seçimlerde ne pahasına olursa olsun tek başına iktidarı olma hayalindeki CHP tarafından yanıtız bırakılmış, yapılan bir görüşmenin ötesinde anlamlı bir diyaloga dahi yer verilmemiştir. Ancak bir parti olarak mümkün olmasa bile, partilliler olarak yerel birimlerde kalıcı veya geçici, olabildiğince güç ve işbirliği olanakları "tek tek üyelerimiz ve yöneticilerimiz" tarafından sonuna kadar zorlanmaya devam etmiştir. CHP dışında, solda yer alan çeşitli fraksiyonlar bakımından da "Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez" yayımlarında ifadesini bulduğu üzere "Maolizm ve bireysel terörizm" dışında

Geçtiğimiz dönem, demokratik kitle örgütlerinin etkinliği ve ilerici sendikal hareketin konumu açısından sizce nasıl ele alınmalıdır?

Geçtiğimiz dönemde demokratik kitle örgütleri açısından kanımca birbirini tersine işleyen ikili bir süreç söz konusudur: Bir yanda, ekonomik, demokratik alanda en küçük işyerleri birimlerine, mahallelere, köylere kadar uzanan örgütlenme isteği ve bu isteğin çoğu zaman gerçekleştirme olanağına kavuşması sürecinin olumlu yanı; diğer yanda ise, örgütleri asıl işlevlerinden uzaklaştırma eğilimlerinin giderek güç kazanması ve buna bağlı olarak, TÖB-DER örneğinde görüldüğü gibi, var olan önemli örgütlerde, neredeyse örgüti parçalama düzeyine getirecek biçimde girişimler. Her neyse demokratik bir kitle örgütünün, bir sen-

Zorlu ve çetin görevlerle dolu iki yıl

İŞÇİ SINIFININ AYDINLIK YOLUNDA TÜRKİYE

Türkiye İşçi Partisi'nin Birinci Büyük Kongresi'nden bugüne kadar yoğun siyasi gelişmelere tanık olundu. Türkiye İşçi Partisi İkinci Büyük Kongresi, bu yoğun siyasi gelişmelerin ardından, Türkiye'de ekonomik ve politik bunalımın son derece ileri düzeyde olduğu günlerde toplanıyor. TIP Birinci Büyük Kongresini izleyen günlerde Genel Başkan Behice Boran, kongrenin, tüm

demokratik güçlerin en geniş birlik ve dayanışma içinde mücadelesini öngören ve bu çerçevede içinde emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede ortak bir platformda anlaşmak üzere CHP'ye çağrıda bulunan karar uyarınca, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e bir mektup göndererek bu çağrını yineliyordu. Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı ve Genel Sekreteri'nin

Bülent Ecevit ve diğer CHP yetkilileri ile yaptığı görüşmenin ardından, Ecevit de Türkiye İşçi Partisi'ne bir mektup gönderiyordu.

Mektupta, "temelde ve amaçta ayrılan kuruluşların demokratik hukuk devleti kurallarında birleşmeleri çoğulcu demokrasinin gereğidir," denildikten sonra şöyle devam ediliyordu: "Demokrasiye yönelen tehlikeleri göğüsleyebilmek, etkisizleştirebilmek için gereken dayanışma, bu kuzallara uyan kuruluşlar arasında kendiliğinden oluşmaktadır."

Türkiye İşçi Partisi'nin çağrısının reddinden başka bir anlam taşımayan bu görüşler, Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu tarafından, "demokrasinin korunması ve geliştirilmesi açısından yetersiz" olarak nitelendi ve "seçimlerin - önemli olmakla beraber - uzun vadeli demokrasi mücadelesinin ancak güncel bir parçası olduğu" hatırlatıldı.

SOSYALİZM YENİDEN SEÇİMLERDE

5 Haziran seçimleri öncesinde Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı, kendisine Partisi'nin seçimler konusundaki tavrını soran gazetecilere şu yanıtı veriyordu: "Siyasi partiler için seçime katılma esastır. Bunun için ayrıca bir karar alınmaz. Kimi nedenlerle katılmama uygun görülürse, ancak bu husus karara bağlanır."

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Boran'ın bu açık cevabına karşın, TIP'in seçimler konusundaki tavrına ilişkin çarpıtma lar sürdürülüyordu. Türkiye İşçi Partisi'nin CHP'den kontenjan istediği biçiminde yanıtlanmaya çalışılan Boran-Ecevit görüşmesinin ardından, bu kez "TIP son anda seçimlerden çekilecek" çarpıtması yaygınlaştırılıyor, ancak bu propaganda TIP Genel Başkanı tarafından yalanlanıyordu.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu da seçimlere ilişkin olarak yaptığı açıklamada şunları vurguladı: "Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Türkiye İşçi Partisi bu seçimlerde, yaşayan bir gerçeklik olan sosyalizmin bayrağını daha da yükselecektir. Türkiye'nin bu genel akışın dışında bırakılmayacağını bilmadan, yılmadan anlatacak, gerçek ve tam kurtuluş olan sosyalizme doğru işçi ve emekçi sınıfların örgütlenmesini geliştirip, güçlendirecektir."

Onbeş ilde seçimlere katılacağını açıklayan Türkiye İşçi Partisi saflarından aday olanların yüzde kırkını işçiler, diğerlerini köy emekçileri, aydınlar, esnaf lar oluşturuyordu.

Seçimler boyunca, bütün demokratik güçler CHP'nin, MC'nin hükümet olduğu bir ortam-

da seçimlere girme tavrının kanlı meyvalarını topladılar. Faşist sürülerin, seçim çalışması yürüten Türkiye İşçi Partilerine yönelttiği taşlı, sopalı, silahlı saldırılara, macu komandoların saldırılarına, polislin engellemeleri, gözaltına almaları ve dayakları eklendi. Devletin resmi görevlileri, Türkiye İşçi Partisi'nin aşığlerinin sergilenmesini engellemek, bu aşığileri kazımak için seferber edildi.

Yapılan seçimler Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu tarafından, "alınan oylar gözönüne alındığında Türkiye İşçi Partisi'nin hedeflerinden birinde başarısız olduğu, ancak öteki hedefe büyük bir başarı ile ulaşıldığı" biçiminde değerlendirildi.

"Türkiye İşçi Partisi seçimlerdeki öteki hedefine büyük bir başarı ile ulaşmıştır. 1977 seçimleri, Partimizce işçi sınıfının politik çizgisinin, bilimsel sosyalizmin sesinin ve değerlendirmelerinin tüm yurda duyurulduğu, kurtuluş yolunun gösterildiği, bu yöndeki örgütlenmenin hızlandırıldığı bir araç olarak kullanılmıştır. Türkiye İşçi Partisi, çalışmalarının sonuçları oylara gereği gibi yansımamış olmasına rağmen, seçimlerden güçlenerek, daha ileri görevlere doğru artan bir kararlılıkla ve güçle çıkmıştır. Türkiye İşçi Partisi ve tüm Türkiye İşçi Partililer, seçim sonuçları belli olduğu andan başlayarak, kitlelerin mücadelesini parlamento içinde verilecek sosyalist mücadele ile birleştirmenin ekaklılığını, örgütünü daha geliştirip güçlendirerek, kitlelerle daha sağlam bağlar kurarak aşmanın mutlaka başarıya ulaşacak çalışması içindedir."

SEÇİM SONRASI

Seçimlerin ardından kurulan Cumhuriyet Halk Partisi azınlık hükümetinin güven oyu alamaması Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu tarafından şöyle değerlendiriliyordu: "... büyük sermayeye güvence veremeyi kitlelerin desteğini korumaya yetilemede ısrar ederse, CHP'nin sayıca en büyük parti olmasına rağmen, parlamentoda başı çekemeyi, karşı güçlerin peşinden sürüklenen parti durumuna düşmesi kaçınılmazdır."

Cumhuriyet Halk Partisi azınlık hükümetini yeni MC izledi. Anti-demokratik baskılar yeni yeni boyutlara ulaşarak olan İkinci MC tarafından hazırlanan hükümet protokolü ve programı, TIP Başkanlık Kurulu'nun 29 Temmuz günü yapılan değerlendirmesinde üç parti arasındaki ideolojik farklılıkların ortadan kalkmasına doğru bir adım olarak nitelendirilerek, "Protokolde ve programda başarı MHP'nin olmuştur" denildi. "Bu gelişmenin nedeni işçi ve emekçi sınıflar karşısında baskıcı politikayı

sürdürülmek için, gerici burjuva partilerinin ve özellikle bunların en büyüğü olan AP'nin elinde faşist ideolojiden başka bir ideolojik alternatifin giderek kalmaması" olarak belirlendi.

Yeni MC'yle birlikte Türkiye İşçi Partisi'ne ve diğer demokratik güçlere yönelen saldırılar daha da yoğunlaştı. Türkiye İşçi Partililer'in yoğun bir biçimde sürdürdükleri GOREV gazetesi satışları Ankara'da, Antakya'da, İskenderun'da daha yaygın bir biçimde engellenmeye, gazete satışı yapan Türkiye İşçi Partililer toplu olarak gözaltına alınmaya başlandı.

Anti-demokratik baskıların, faşist saldırıların günden güne yoğunlaştığı günlerde, "Anti-Faşist Mücadele ve Partimiz" gündemiyle düzenlenen İl Temsilcileri toplantısında, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran faşizmi ve destekçisi emperyalizmi göstermenin, giderek hepten yok etmenin yolunun demokratik toplumsal muhalefetin örgütlü bir birliğe kavuşturularak güçlendirilmesinden geçtiğini vurgulayarak şunları söyledi: "Kanımsızca başarılmasın gereken ilk iş, üst düzeyde genel ve soyut çağrılardan, teorik ve ideolojik tartışmalardan çok, somut hedeflere ve eylemlere yönelik somut örgütlenmelerle işbirliği ve dayanışmayı pratikte oluşturmaya ve geliştirmeye çalışmaktır."

Türkiye İşçi Partisi yerel örgütlerinin girişimleriyle tüm anti-faşist güçlerin ortaklaşa kotardıkları eylemler ise, Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilerek şunlar belirtiliyordu: "Faşizme karşı birlik için kalıcı ve ilkel adımların atılmasının toplumsal yaşamda neanel temel vardır ve bu nesnel durum en geniş birlik ve dayanışmanın oluşmasını da yataktadır. Bu nesnel dayatma ile doğrudan karşı karşıya olan en geniş kitleler ve yerel düzeydeki örgütlerin olumlu girişimleri görülmeye başlanmıştır. Her düzeydeki tutarlı, içten, ciddi ve tarihsel deneylerin kazandırdığı deralleri de gözönüne alan, somut koşullara uygun yaklaşımların önem artmaktadır." Aynı bildiride "dar-grupçuk", anti-faşist güçlerin ilkel birliği yolunda güven sarıcı tutumlarından titizlikle kaçınarak içten ve ciddi adımlar atmak gerekmektedir."

"EKİM DEVRİMİ VE TÜRKİYE"

Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü Türkiye İşçi Partisi tarafından Spor ve Sergi Sarayı'nda

yapılan geceyle, Türkiye'de de kitleleşir biçimde kutlandı. Gecede Sovyetler Birliği Barış Komitesi'nin davetlisi olarak Sovyetler Birliği'nde bulunan Behice Boran bulunamıyordu. Onunla birlikte Sovyetler Birliği'ne giden Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın gecede bulunmak üzere dönerek geceyi açıyordu.

Ekim Devrimi'nin 60. Yıldönümü Gecesi'nde okunan mesajında, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı, Ekim Devrimi'nin bir toplumun, bir ulusun anılarından çok ötesinde olan önemine dikkat çekiyor, bu devrimle insanın insanı sömürmediği sınıfsız toplumlar çağının açıldığını belirtiyor ve şunları söylüyordu:

"Ergeç tüm ülkeler sosyalizm yoluna gireceklerdir. Ama bu kolay olmayacaktır, kendiliğinden hiç olmayacaktır. Tüm ilerici, demokrat, sol, sosyalist güçlerin emperyalizme ve işbirlikçisi faşizme karşı tutarlı, sebatlı, cesur mücadelesiyle ancak bu yol açılacak sosyalizme doğru sağlam adımlarla ilerlenecektir. Yarınlar sosyalizmdir, yarınlar bizimdir!"

YEREL SEÇİMLERE DOĞRU

Türkiye İşçi Partisi "Yerel Yönetimlerin demokratikleştirilmesi yolunda sağlanan başarıların, her alanda Türkiye'nin demokratikleştirilmesi için olanaklar yarattığını" vurguladı ve 11 Aralık 1977 ta-

rihinde yapılan yerel seçimlerin hiçbir biçimde AP ile CHP arasında bir referandum biçiminde ele alınmayacağını belirtti. Merkez Yönetim Kurulu tarafından yayınlanan bildiride şu görüşlere yer verildi: CHP, "ortaya gene ya CHP", ya taşızın korkutmacasıyla çıkmaktadır. CHP Genel merkezinin izlediği politikamın faşizmin karşısına dikilmek yerine anti-faşist güçleri zayıflatmak olduğu artık iyice açığa çıkmıştır."

Yoğun bir seçim kampanyasının ardından 10 Aralık günü Radyoda yaptığı konuşmada da şunları söylüyordu Boran:

"Oylarımızla berşeyden önce sermaye sınıfına, sermaye partilerine besap soracağız. Milliyetçi Cephe'ye 'Hayır' diyeceğiz. Oylarımızla Cumhuriyet Halk Partisi'nden de hesap soracağız. Halk Partisi'nden uyusukluğun, büyük sermaye ile uzlaşmacılığın, işçi ve emekçi oylarını kapıp meydana Milliyetçi Cephe'ye kaptırmamın besabını soracağız."

11 Aralık Yerel Seçimlerinin sonuçları Türkiye İşçi Partisi tarafından "Aydınlık geleceğin habercisi" olarak yorumlandı: "11 Aralık seçimleri umutsuzluğa, yılmaya, bezginliğe yer olmadığını, işçi ve emekçilerin mücadelesini, sosyalist hareketini yenmenin mümkün olmadığını inkar kabul etmez bir kesinlikle ortaya koymuştur. TİP 11 Aralık seçimlerinde oylarını üç katından fazla artırmış, altı ay gibi kısa bir süre içinde Türkiye İşçi Partisi'nin destekleyenler, Çark-Başak safinda yer alanlar, seçime katılan yerlerde yüzde 1'e ulaşmıştır."

1978 yılı başında ikinci MC Hükümetinin yerini CHP hükümetinin alması, Türkiye İşçi Partisi tarafından ileri bir adım olarak değerlendirildi. Ancak Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu bu değerlendirmenin yanı sıra şunları da belirtiyordu: "Ama karşılaştırma MC hükümeti ile Ecevit Hükümeti karşılaştırmasıyla anlamlı tutulamaz. Sorunun böyle konulması yanlış, kastedir. İşçi ve emekçi kitlelerin verdiği mücadelenin çıkarlarına en uygun, günlük ferahla-ma isteklerini aşan adımın ne olması gerektiğini belirlemeden böyle bir karşılaştırma ile yetinilmesi son derece sakıncalı sonuçlara yol açabilecek niteliktedir."

Merkez Yönetim Kurulu bildirisinde, Türkiye İşçi Partisi yeni Hükümet Programı'nı, tutar-az, büyük burjuvaziye hoş görünme çabası içinde olan, ulularının tekeller ve yerli işbirlikçilerinin çıkarlarıyla geniş halk kitlelerinin uzlaşmaz çıkarlarını dengeleme çabası içinde olan, can güvenliğinin sağlanma-sına ve acil sosyal ve ekonomik sorunlara çözüm bulmaktan söz eden, ancak bunu sağlayabilmek için gerekli tedbirlerden yoksun bir program olarak nitelendiriyor.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK İÇİN NATO'YA HAYIR!

Türkiye İşçi Partisi tarafından 4 Nisan günü başlatılan "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası demokratlar, yurtseverler arasında geniş yankılar yarattı. Türkiye İşçi Partisi tarafından bildiri dağıtımı yaygın bir biçimde sürer, geniş bir afişleme yapılrken çeşitli demokratik kitle örgütleri de "NATO'ya karşı ulusal bağımsızlık" için birçok paralel eylemler içinde oldular. Türkiye İşçi Partisi'nin bu kampanyası da, diğerleri gibi çeşitli engellerle karşılaştı. Bu eylemler sürerken İstanbul'da afiş asan Türkiye İşçi Partisi'nden üzerine ateş açıldı, daha sonra da çelik yelekli polisler TİP İstanbul İl Örgütü binasını kordon altına alarak aramaya kalkıştı. Ankara'da yapılan mitingle "NATO'ya Hayır" kampanyası yığımlara ulaşırken, Türkiye İşçi Partisi bu kampanyada faşist kurşunlara hedef olan bir evladını, Yılmaz Derebaşı'nı kaybetti...

"NATO'ya Hayır" Kampanyasını izleyen günlerde Hakkari'de olup bitenler dikkatleri bu yöre üzerinde topluyordu. Hakkari yöresinde göz yumulan ter-tiplerin sonucunda binlerce kişinin katıldığı çatışmalar olmuş, Irak Kürdistan Yurtsever Birliği-ne bağlı bir gruba Türkiye'ye ge-çiş izni verilmesinden sonra top-

raklarımızda pusuya düşürülerek teslim alınmasına ve bir kısmının da kurşuna dizilmesine ilişkin haberler yoğunlaşmıştı. Bunun üzerine TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın başkanlığında bir heyet yörede incelemeler yapmak üzere Hakkari'ye gitti. Daha sonra Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu tarafından yapılan açıklamada şunlar belirtildi: "Yur-dun her yöresinde faşizmin tir-mandırılığını planlayan ve yöne-ten resmî ve gayri resmî karanlık güçlerin bu oluşumdaki etki-leri, büllicülük ve ayrılcılık söz-de iddialarına hak kazandırabil-mek, böylece ülkeyi sonu belirsiz karanlık bir ortama sürükleyebil-mek, tam olarak faşizmin ve ge-riciliğin sultana düşürebilmek için gerekçe olarak kullanabil-mek üzere Doğu illerimizde ve sınır boylarında yaşayanların ta-raflar haline getirilerek birbirine düşürülme, karışıklığa yol açma, hatta resmî kolluk kuvvetlerine karşı yönelmiş görünümli hare-ketlere olanak yaratma konusun-daki gayretleri de su götürmez."

Türkiye İşçi Partisi'nin Başkanlık Kurulu bildirisinde ayrıca şu görüşlere yer veriliyordu: "Doğu'da veya Batı'da yaşayan, ana dili Kürtçe veya Türkçe olan tüm sosyalistler, ilericiler, de-mokratlar, yurtseverler ve balk kitlelerini saran demokratikleş-me mücadelesini yüzgeri etmeye yönelik olarak başlan üzerinde döndürülmek istenen oyunları, tezgahları bilerek davranmak, ka-ranlık emelleri gün ışığına çıkar-mak oyun ve tezgahları tersine çevirmek durumundadırlar."

DAHA ÇOK ÜYE, DAHA BÜYÜK ÖRGÜT, DAHA ETKİN EYLEM!

Türkiye İşçi Partisi 7. İl Tem-silcileri Toplantısı ile başlatılan "Üye Kazanma Kampanyası'na ilişkin olarak yaptığı konuşma-da, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran şunları söylüyordu: "Türkiye İşçi Parti-si kurulduğu günden bu yana ni-tel ağırlığını sürekli kanıtlamış-tır. Gelişmelere koyduğu teşhis-ler ve gelişmelerin geleceğine ilişkin öngörülerini bep doğru çı-kmıştır. TİP Türkiye ve dünya ka-muoylarında ciddiye alınan bir partidir. Arkada bıraktığımız üç buçuk yıllık sürede Türkiye İşçi Partisi nicel varlığını da büyüt-müştür. Şimdi gelişmenin nicel yönüne özel ağırlık verme kara-rını almıştır. Nitel ağırlığı, öncü-lük işlevini gözden kaçırmamak şartıyla, Parti nicel olarak ka-dar büyürse, o kadar güçlü olur. Devrimi başarmak içinse, hem bilgilî, bilinçli, yetenekli, hem de güçlü olmak gerekir. Daha çok üye, daha büyük örgüt, daha et-kin eylem! Amacımız bu."

Türkiye İşçi Partisi'nin üye

kampanyası açtığı günlerde Parti en yığılt militanlarını, yürekli ev-latlarını faşist kurşunlarla yitiri-yordu. Ankara'da Bahçelievler'de kaldıkları eve baskın yapıla-rak katledilen Latif Can, Salih Gevenci, Efraim Ezgin, Faruk Erman, Hürcan Gürses, O. Nuri Uzunlar ve Serdar Altın'ın ar-dından onbinler yürüyordu. Yedi yığılt Parti militanının yitirilme-sinin ardından Tekirdağ'da Re-cap Selçuk, Trabzon'da Necdet Bulut, Adana'da Mehmet Alay-beyoğlu faşist kurşunların he-defi oluyordu. Olenlerin ar-dından, tüm engellemelere karşı cenaze törenleri yapıyor ve on-ları uğurlayan onbinlerin kararlı-lığı, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran'ın şu söz-lerinde ifadesini buluyordu: Acı-mızı gönlümüzde, anılarını aklım-za gömüyoruz. Hiç unutmaya-cağız. Mücadelemizde onları ya-şatacağız, onlara layık olmaya çalışacağız."

Cumhuriyet Halk Partisi ağır-lıklı hükümet tarafından, Kahra-manmaraş'ta patlak veren faşist katliam gerekçesiyle 13 ilde sıkı-yönetimin ilan edilmesine neden olan gelişmeler Türkiye İşçi Parti-si Başkanlık Kurulu'nun açıkla-masında ayrıntılı bir biçimde ele alındı. Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu'nun yaptığı açıklama durumun bu noktaya gelmesinde hükümetin payı ve sorumluluğu hatırlatıldıktan sonra Türkiye'de varolan iki ikti-dar odaklaşmasına dikkat çekil-di: "Yasal ve kurallar uyanınca oluşmuş hükümet tam iktidar olamamış ve olabildiği kadarın-dan da sürekli ödünler ve kayıp-ları vermiştir. Buna karşılık yasal olmayan, bundan dolayı da açık-ça biçimlenmeyen, ama olayla-rın akışı içinde varlığı ve etkinli-ği artarak hissedilen bir ikinci iktidar odaklaşması gözlenmiş-tir."

Bunalmın toplumun tüm emekçi kesimlerini son derece yakından etkilediği koşullarda Türkiye İşçi Partisi bunalmın çıkış yolunu "Demokratikleş-me için Plan 1978-1982" adlı çalış-masında gösteriyordu. Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Ku-rulu tarafından Plan'a yazılan su-nuş yazısında "Bu çalışma, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve tüm demokratik güçlerin elinde bir mücadele silahı haline geldik-çe amacına ulaşmış olacaktır." deniyordu.

Bunalmın faturasının işçile-rin emekçilerin altına yüklendi-ği, faşist saldırı ve katliamların birbirini izlediği koşullarda yürü-tülen zorlu görevlerle dolu iki yıl, Türkiye İşçi Partisi'nin 2. Büyük Kongresi'yle noktalan-ca-k. 2. Büyük Kongre, her hal ve koşulda çalışma kararlılığını dile getirmiş olan Türkiye İşçi Parti-si'nin daha zorlu görevlere yö-nelginin de başlangıç noktası olacak.

"Bu saldırı da daha öncekilerin akibetine uğrayacaktır"

20 Şubat 1979 günü toplanan Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu, Çin'in Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı giriştiği saldırıya ilişkin aşağıdaki bildiriyi yayınladı:

"Yarım yüzyıl aşkın bir mücadelede sonra Japon, Fransız ve Amerikan emperyalizmini bozguna uğratan ülkelerinden kovan kahraman Vietnam halkı yeni bir saldırı ile karşı karşıyadır. Çin işçi ve emekçilerini komşu bir devletin kardeş işçi ve emekçilerine karşı ateşe süren bu saldırı, daha öncekiler kadar alçakça ve daha öncekiler kadar hukuk dışıdır. Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğü ve toprakları üzerindeki egemenlik hakları saldırgan, devletler hukuku ve Birleşmiş Milletler ilkeleri ihlal edilmiştir. Çin halkının başına bela olan yöneticilerin planladığı bu saldırı yalnız Vietnam topraklarına değil, dünya sosyalizmine ve genel olarak dünyanın tüm barışçı, ilerici güçlerine yöneliktir.

"Pekin yönetimi bu saldırıyla, Kampuçya'da terörcü ve halk düşmanı Pol Pot rejiminin Kampuçya halkı tarafından yıkılmasının intikamını, Vietnam işçi ve emekçilerinden almaya çalışmaktadır.

"Kampuçya'da Pol Pot rejimini diriltmek için karşı-devrimci çabaların yoğunlaştırılmasının ve Vietnam'a saldırılmasının Çin Başbakan Yardımcısı Deng'in Amerika'ya yaptığı gezinin hemen ardından başlaması bir rasanın göstergesidir. Emperyalizmin büyük patronuna danışılmış, onayı alınmıştır. Çin'in saldırısı, NATO'nun desteklenmesi, ulusal kurtuluş savaşlarına karşı düşmanca bir tutum izlenmesi yönündeki gelişmelerin son halkasıdır. Çin yönetiminin, emperyalizmin dünya sosyalizmini parçalamaya ve birbirine düşürme taktiklerine yardımculuk konumu artık kaçık ve aktif bir işbirlikçilik niteliğini kazanmıştır.

"Türkiye işçi sınıfı ve Türkiye halkı, Vietnam'a karşı girişilen saldırıya nefretle karşılamakta, Vietnam halkına dayanışma duygularını iletmekte ve bu saldırının da daha önceki saldırıların akibetine uğrayacağına kesin olarak inanmaktadır."

Amerikan emperyalistlerini kovana dek ulusal bağımsızlığını kazanmak için aralıksız 35 yıl savaştan kahraman Vietnam halkı, bu kez de gerici Pekin yönetiminin saldırısına karşı sosyalist vatani savunmak için silah başına geçti.

Pekin yönetiminin 17 Şubat günü Vietnam'a karşı başlattığı saldırı savaşı, maocu gericilerin Güney doğu Asya'da izledikleri hegemonyacı ve yayılmacı politikanın doğal bir sonucuydu. Pekinli gericiler, bölge halklarını egemenlik altına almaya yönelik emellerini gerçekleştirebilmek için uzun süredir sosyalist Vietnam'a karşı bir baskı ve şantaj politikası uyguluyorlardı. Bu politika, Vietnam'ın kararlılıkla izlediği bağımsızlık ve proleter enternasyonalizmi politikasının Pekin için yarattığı tehlikenin kaçınılmaz bir yansımasıydı.

Vietnam'a Çin tarafından sağlanan ekonomik ve teknik yardım, 1978'in yaz aylarından itibaren bütünüyle kesildi. Pekin yönetiminin bu kararı, ekono-

mik ve teknik yardımı politik baskının bir aracı olarak kullanma çabasının ürünüydü. Yardımın "karşılıksız" olamayacağını açıkta açığa ilan eden gerici maocu yönetim, bu yolla sosyalist Vietnam'ı hegemonyacı planlarına alet edemeyeceğini görmüştü.

Çin'in sosyalist Vietnam'ı sindirmek için el attığı ikinci sorun, Vietnam'daki Çin'li göçmenlerin durumu oldu. Pekin yönetimi, Çin'li göçmenleri, Vietnam'da sosyalist kuruluşu baltalamak amacıyla harekete geçirebilmek için, bu topluluklar arasında yoğun bir kışkırtma politikasına girişti. Pekin'den yayılan, Çin'li göçmenlere "baskı ve kıyım" uygulandığına ilişkin propaganda, Vietnam'daki Çin milliyetinden toplulukların toplu bir göçe

zorlanması için kullanıldı. Pekin yönetimi, Vietnam'ın Çin'li göçmenler sorununu masa başında çözme önerilerine her defasında kulak tıkadı ve bu konuyla ilgili görüşmeleri baltaladı.

1978 Ağustos'undan beri yoğunlaşan ve Vietnam sınırının defalarca ihlal edilmesiyle sonuçlanan askeri çatışmalar, Pekin tarafından Çin'e göç etmeye zorlanan kitlelerin sınır kapılarında meskun bırakılmasının ve bunlar arasında kışkırtıcı faaliyetlerin yoğunlaştırılmasının sonucuydu. Bu gelişmeler, Pekin'in, Vietnam'daki Çin'li göçmenler sorununu, iki ülke arasındaki ilişkileri gerginleştirmek ve silahlı bir çatışmaya dönüştürmek için kullanmayı planladığını gösteriyordu.

Kampuçya'daki gerici Pol Pot

"SOSYALIST VIETNAM'DAN ELİNİZİ ÇEKİN"

18 ŞUBAT 1978

"17 Şubat günü Çin silahlı kuvvetleri Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin topraklarına daldı.

Pekin'in sosyalist Vietnam'a karşı bu saldırısı, Çin yöneticilerinin, özellikle Güney Doğu Asya'ya ve özellikle de Vietnam'a karşı yıllardan beri uyguladıkları şantaj ve baskı politikasının doğal bir sonucudur.

"Pekin yöneticileri, bağımsızlık politikası izleyen ve Güney Doğu Asya'da Çin'in yayılma politikasına yardımcı olmayı reddederek Pekin'in hegemonyacı planlarını uygulanmasının yolunda ciddi bir engel olan Vietnam'ı "cezalandırmayı" amaçladıklarını açıkça ilan etmektedirler.

"Çin'in yönetici çevreleri Kampuçya halkının kanlı cellat Pol-Pot rejimini devirerek komşu Vietnam'la dostluk ilişkileri kurmasını da sindirememişlerdir. Tarih göstermiştir ki, saldırganlık için böylesi bahaneler kullanmanın, saldırıya geçen efsiz verezil sonuçlarla yüzyüze getirmesi kaçınılmazdır.

"Çin'in Vietnam'a saldırısı, Pekin'in, barışın kaderine karşı ne denli sorumsuzca davrandığını ve Çin yönetiminin cinayet denemek bir fitursuzlukla silah kullanabildiğini bir kez daha kanıtlamaktadır.

"Ne var ki daha çok yakın bir geçmişte dışardan gelen saldırıyı püskürtmüş olan Vietnam'a Çin silahlı kuvvetlerinin girmesi karşısında, dünyada hiçbir namuslu insan, hiçbir egemen devlet ilgisiz kalamaz. Birleşmiş Milletler ilkelerine ters düşen ve uluslar-

arası hukuku kabaca ayaklar altına alan bu saldırgan girişim, Pekin'in Güney Doğu Asya'daki hegemonya politikasının gerçek içeriğini bütün dünyanın önünde açığa çıkarmıştır. Bu politikaya karşı hoşgörü göstermek, baskı ve diktaya, Çin yönetiminin dünyayı savaşa sürüklemeye yetençilerine hoşgörü göstermek demektir.

"Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı girişilen saldırı, Çin yönetiminin, savunucusu kılığına büründüğü küçük ve orta devletlerin çıkarlarını koruma lafazanlığının kaç karışuk değeri olduğunu da ortaya koymuştur.

"Yeni bir saldırının hedefi olan kahraman Vietnam halkı, bu kez de kendisini savunacak yetenektedir. Kaldı ki güvenilir dostları vardır. Sovyetler Birliği, SSCB ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşması ile üzerine almış olduğu yükümlülükleri yerine getirecektir.

"Pekin'in politikasını çizenlerin geç kalmadan kendilerine gelmesi zorunludur. Başka halklara olduğu kadar Çin halkına da savaş değil barış gereklidir.

"Pekin'in Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı saldırısının sürdürülmesinin sonuçlarının sorumluluğu, bugünkü Çin yönetiminin olacaktır.

"Sovyetler Birliği saldırının durdurulmasını ve Çin silahlı kuvvetlerinin Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti topraklarından gecikmeden çekilmesini keskin taleb eder.

"Sosyalist Vietnam'dan ellerimizi çekin!"

Maocu ihanet çetesi emperyalizmin desteğiyle Vietnam'a saldırı

Kahraman Vietnam halkı Pekin'e haddini bildirecek

yönteminin 700 km'lik Vietnam sınırındaki saldırılarını yoğunlaştırması da aynı döneme rastlıyordu. Kampuçya'da bulunan 10 bin kadar Çin'li asker ve 6 bin askeri danışman, bu saldırının fiilen planlıyordu. Bunu, 1200 km'lik tüm Çin-Vietnam sınırına, Vietnam'dan geri dönmüş onbinlerce Çin'linin yerleştirilmesi izledi. Sonbahar aylarında ise Çin'in güney filosunun güçlendirildiği ve Vietnam kıyıları yakınında manevralara başladığı gözleniyordu.

Pekin'in Vietnam'a karşı bir şantaj aracı olarak kullandığı Kampuçya'daki gerici Pol Pot yönetiminin devrilmesi ve Kampuçya'nın Vietnam'la dostluk politikasını benimsemesi, maocu yönetimi tyiden tyiye kudurttu. Amerikan emperyalizminin böl-

gedeki zayıflayan etkinliğini kapatma işlevini yüklenen Pekin, hegemonyacı emellerini gerçekleştirebilmek için, artık doğrudan doğruya sosyalist Vietnam'a karşı bir saldırı savaşı gündeme koydu.

Çin yönetiminin Vietnam'a karşı başlattığı kalıgeçe saldırı, son olarak Deng Şiao-ping'in ABD'ye yaptığı gezi sırasında Carter yönetiminin onayına sunuldu. Carter yönetiminin, Çin saldırısının hemen üzerine yaptığı açıklama, bu onayın verildiğini açıkça gösteriyordu. Carter yönetimi, Çin'in Vietnam'dan çekilmesini, doğrudan doğruya Vietnam'ın Kampuçya'daki söze "ilegali"nin (!) kaldırılmasına, daha açıkçası gerici Pol Pot yönetiminin geri getirilmesine bağlıyordu.

Yerli Pekin şakşakçılığı

Emperyalizmin Pekin'deki kudurgan dostlarının Sosyalist Vietnam'a saldırısı, Türkiye'de de dolaylı ya da doğrudan yandan- daşlar buldu. Bazılar için için sevinerek ellerini oğusturdur- lar, bazıları hala maoculuğun gerici yüzünü değerlendireme- dikleri için gözi kapab "gaflar" yapmayı sürdürdüler, bazıları da büyük tezahüratlar yaptılar...

Karşı devrimciliğin şakşakçısı Aydınlık, "umutmadık" bir fırsat yakalamanın heyecanıyla, dört elle sarıldı Pekin yöneti- minin alçaklığına. Gerçi ilk gün, biraz da çekingenlikle ya- nızca "Çin, Vietnam'ın saldırılarına daha fazla tahammül edilemeyeceğini açıkladı," gibisinden bir "muğlaklık" gösterdi ama, sevincini kasmakta çok gecikmedi. İkinci günden başla- yarak, "Vietnam'a karşı iltihaz hareketi"nin sürdürdüğünü, herke- se müjdelemeyi sürdürdü...

Aydınlık şakşakçılığın heyecanlıydı ama, bu işi daha so- ğukkanlı yapanlar da vardı. Hüriyet daha ilk günden, "Çin Vietnam'ın tozunu atıyor" başlığını attı, büyük puntolarla. Bu şakşakçılığa bir katkı da sosyal demokrasinin beyin ta- kımından Halik Ulman'dan geldi. Ulman'ın sözde büyük bu- luşunun adı, "Kızıl devlerin çatışması"ydı... Bu gerici koro, Tercüman, Hergün, Bayrak, Son Havadis vb. ağızlarla "güç- lendirildi".

Bu tescilli gerçilere, talihsizce katılanlar da oldu. Ergun Balci o her zamanki tavnıyla, bunlardan biri oldu. "Marks'tan, Mao'ya kadar sosyalizmin tüm büyük ustalarının savundukla- rını benimseyen 'sağlıklı sol görüş' adına çok değerli görüşle- rini (!) sabırsızca açıkladı. Balci, bir yandan Çin'i "kınar- ken", diğer yandan Vietnam'ın da Kampuçya'ya "müdaha- lesiyle" bu saldırıyı hazırladığını belirtirken, acı bir keşfini de sundu. Balci, Çin saldırısıyla doğan "bunahım"ın bizi- li umutlandırması gerektiğini, çünkü ABD ve Sovyetler Birliği' nin böyle bir bunahım önlemek zorunda kalacaklarını söy- lüyordu... Ne demeli, kendisinin parlak bir zekadan nüfuz- şekli görüşlerinden yararlanmış olduk bu fırsatla!..

Çin saldırganlığı, Türkiye basınında da bu üç ana nokta etrafında "değerlendirildi" işte...

KARAGÜN DOSTU BELLİ OLUR

Gerici Pekin yönetiminin sosyalist Vietnam'a karşı gırtla- ğı saldırı, Vietnam halkının gerçek dostlarını onun geçici yol arkadaşlarından bir kez daha ayırdı.

Uluslararası işçi sınıfı hareketinde antisovyetizm, uzun sü- redir, bilimsel sosyalizm ile maoculuk arasındaki mücadelede "tarafsız" kalma çabası biçiminde de kendini gösteriyordu. Bilimsel sosyalizmin temel ilkelerini reddedenler, Leninizme karşı açıktan açığa cephe alanlar, Pekin yönetiminin hege- monyacı planlarına ses çıkarmamayı, ilkesiz bir denge poli- tikasının gereği sayıyorlardı.

Bu çevreler, maocu ihanet şebekesinin Vietnam'a karşı gırtla- ğı kallesçe saldırı karşısında da başlarını kuma gömme- ye çalışırlar. Bu çevrelere göre, Çin'in Vietnam'a karşı sal- dırısı, 1968'te sosyalist ülkelerin Çekoslovakya olaylarına mü- dahalesiyle ve Vietnam'ın gerici Pol Pot yönetimine karşı Kampuçya halkının yanında yer almasıyla bir tutulmabdy. Çin'in Vietnam'dan çekilmesini dobra dobra talep edecek ka- dar bile yürek taşımayan bu çevreler, bunu, sosyalist Viet- nam'ı Kampuçya'nın işgalcisi gibi göstererek dengelemeye ça- lıştılar.

Emperyalizmi huylandırmamaya ve gerici Pekin yönetimi- ne kur yapmaya yönelik bu tür çabalar, sabırsız, doğrudan doğruya emperyalizmle aynı konuda birleştirmektedir. Amerikan emperyalizminin ve Pekin gericilerinin hesabı, Vi- etnam'a karşı düzenlenen saldırının, en azından, Kampuçya'daki devrimci yönetimin zayıflatılmasını ve gerici yönetimin dönüşünü sağlamasıdır. Çin'in saldırganlığını, onu Vietnam' la bir tutarak gizlemeye çalışanlar da, düpedüz bu amaçla hiz- met etmektedirler.

Çin'in sosyalist Vietnam'a sal- dırısı, öncelikle Güneydoğu As- ya'daki emperyalist egemenlik ve maocu hegemonya hesaplarına ilişkin olsa da, gerçekte bütünüy- le dünyada emperyalizmin aley- hine gelişen güçler dengesini ge- riye çevirme çabasının bir ürünü- dür. Pekin, bu saldırıyla, uluslar- arası yumuşama sürecini balta- lama, silahlanma, yarışını körük- leme, halkların dünya barışına olan güvenini sarsma işlevini yük- lenmiştir.

Sosyalist Vietnam, hain Pekin yönetiminin bu saldırısına da, yi- ne değişmez dostlarının deste- ğiyle ve Vietnam Komünist Parti- si'nin önderliğinde gereken yan- ıtı verecektir. Eli kanlı Pekin

yönetimine haddini, başta kahr- aman Vietnam halkı olmak üzere tüm dünya barışçı güçleri vere- cektir. Sovyetler Birliği, Çin sal- dırısı üzerine yayınladığı bildiriy- le, Vietnam halkının kaçınılmaz zaferi için kendine düşen enter- nasyonalist görevleri yerine getir- mek üzere görev başında olduğu- nu bütün dünyaya ilan etmiştir. Kahraman Vietnam'ın en yakın silah arkadaşı Sovyetler Birliği ve tüm sosyalist ülkeler, Pekin gericiliğinin hak ettiği cevabı gerekirse Vietnam emekçileriyle omuz omuza vermesini de bile- ceklerdir.

Dünyadaki bütün gericiler bu- nu böyle bilmeli ve akıllarını başlarına toplamalıdır. Zafer, Vietnam'ın olacaktır!

ÇİN: FAŞİST DİKTATÖRLÜKLERİN GÜVENCESİ

Emperyalist ülkelere yaran- mak için elinden geleni yapan maocu Çin yönetimi, Amerikan emperyalizminin az gelişmiş ülkelere darbelerle işbaşına ge- tirdiği faşist diktatörlükler için de temel bir "güvence" olmayı sürdürüyor.

Batı Alman "Deutsche Volks- zeitung" gazetesinin 18 Ocak 1979 sayısında Gonzalo Caceres "Şili Pekin İşbirliği" başlıklı bir yazı yayınladı. Caceres, yazısın- da Pekin'deki maocu yöneticile- rin faşist Pinochet rejimine nasıl yardımcı olduklarını ayrıntılı bi- çimde veriyor. Yazının bazı bölümlerini aktarıyoruz:

"Şili Dışişleri Bakanı Cubil- los'un Çin gezisinden bir hafta önce, Pinochet dikta rejimi ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında, Pinochet'in Pekin'e 30 bin ton bakır göndermesini ve iki ülke arasında daha önce küçük çaplı olan ticari ilişkilerin geliştirilme- sini öngören bir ticaret anlaş- ması imzalandı.

"Kısa bir süre önce yapılan açıklamada da Çin'in Şili'ye sa- dece 1978 yılının ilk üç ayı için- de 5 milyon 800 bin dolar de- ğerinde mal gönderdiği bildirildi.

"Cubillos'un Hua Kuo-Feng' le aynı masada oturduğu 19 Ekim günü, Santiago'da faşist diktatör Pinochet 529 işçi, köylü ve memur sendikasını da- ğıtma kararı aldı. Bu önem, Şi- li'de 1973'de demokrasinin tas- fyesinden sonra sendikal hareke- te vurulan en ağır darbe idi.

PINOCHET'YLE İYİ İLİŞKİLER

"1973'de Halk Hükümetinin düşürülüşü sırasında CIA ile bir- likte çalışan "El Mercurio" ga- zetesinin özel muhabiri Luis Martinez 22 Ekim 1978 günü Pekin'den şu haberi geçiyordu:

"Dışişleri Bakanımız Çin'li meslektaş Huang Hua özel bir onurla karşıladı ve Şili'li ziya- retçileri karşılayabilmek için Av- rupa gezisini kısa keserek Çin'e döndü ve tam beş saat havaala- nında bekledi. Bu haberde ayrı- ca Teng Hsiao-Ping'in 'ülkesinin bu hükümetle ilişkilerin geliştiri- lmesi için çaba göstermeye bü- yük önem verdiği' de vurgulanı- yordu.

"Mercurio daha sonra şu bil- gileri veriyordu: 'Saatlerce süren çözümlemeler ve ticari ilişkilerin ortak sorunları üzerine süren tar- tışmalar sonucunda büyük mik- tarlarda bakır, gübreçlik, selüloz ticareti ile kereste, demir ve baş- ka Şili ürünlerinin satışı konu- unda bir yol bulundu.' .. Elçi düzeyindeki diplomatik misyon askeri ateşliklerin de tanınma- sıyla genişletildi.'

"Şili Merkez Bankası'nın bir raporuna göre Çin 1974 yılında. cunta yönetimi döneminde Şili'

CUNTA'NIN BEKÇİSİ

PEKİN'E SELAM, DİKTA'YA DEVAM

den 117 milyon 104 bin dolarlık mal satın aldı. Halk Birliği iktid- arında zamanında Çin'in 1972 yılında Şili'den aldığı mal 23 milyon 172 bin dolarken, bu miktar 1973'de faşist darbeden önce 463 bin dolar'a düşmüştü. Oysa Çin, faşist darbeden sonra Şili'ye ihracatını da geliştirmiş- ti. İki ülke arasındaki ithalat-ih- racat, Pekin Bankası'nın Santia- go'da bir temsilcilik açmasına varacak bir düzeye ulaşmıştı. Basında çıkan haberlere göre bu temsilcilik yakın zamanda bir ticaret bankasına dönüştürülmesi bekleniyor.

"Bir Peru dergisinde yer alan bir habere göre de 1975 Ağustos' unda Pinochet'ye Çin silahları gönderiliyordu.

İŞKENCECİ BOYOKELÇİ

"Eski bir amiral ve en azgın işkence birliğinin şefi olan Ser- gio Huidobro Justiniato bugün Pinochet'nin Çin Halk Cumhu- riyeti'ndeki büyükelçisidir. Bu işkenceci, ABD'de eğitim gö- rüktten sonra 11 Eylül günü cum- ta üyesi Marines ile birlikte nasıl helikopterle Santiago'ya geldik- lerini anlatmıştı. Bu büyükelçi ile yapılan başka bir görüşmeyi aşağıda veriyoruz:

"Soru: Daha önce Çin'e gel- miş miydiniz?

"Yanıt: Hayır. Ama eğer O (Pinochet kasedilliyor) bana hangi ülkeye gitmek istediğini sormuş olsaydı, Çin'e gitmek ist- erdim. Bu beni onurlandırır.

"Soru: Sizi oraya çeken ne- dir?

"Yanıt: Oranın insanları beni ilgilendiriyor. Birleşik Devletler de iken çok Çin'li tamdun. On- lar benim sevimlilikleri, bilgi ve kültürleriyle etkilmişlerdir.

"Soru: Çin'deki Şili Büyükel- çiliği size göre bazılarının sandı- ğı gibi sadece diplomatik bir sü- rüdür?

"Yanıt: (çoşkunlukla) Hiçbir zaman! Orada çalışmayı ilginç ve Şili için çok önemli buluy- rum. Olay, ulus olarak bizimki- yle çok derin felsefi farkları olan dünyanın en büyük güçlerinden birinin, bizden pek farklı olma- dıkları halde Şili'ye karşı tutum alan ve kanaatimce bizi kıskanan halklara karşılık ülkemizle içten bağlar kurması ve bizi destekle- mesidir. Çin'in bu konumu, bu- rada adını anmak istemediğim, ama ülkemizde de önemli sayıda mensupları olan ve bizimle diplo- matik ilişkilerini kesmiş ya da sa- nırlı hale getirmiş bulunan ulus- ların yalancılığını ortaya çıkarı- yor.

"Soru: Marksist Çin'in Şili'yi Sovyetler Birliği ile ilişkilerinde bir pilyon olarak kullanabileceği- ne inanmıyor musunuz?

"Yanıt: 1973 Ekim'inde, o zamanki Dışişleri Bakanı Amiral Huerta ilk kez Birleşmiş Millet- ler'de Şili'nin durumunu anlat- tığı zaman bütün marksist ülke- ler salondan aynıldılar. Buna kar- şılık Çinliler yerlerinde kaldı ve bizi dinledi. Bu jest nasıl anlamsız sayılabilir? Daha sonra da uluslararası forumlarda sürekli olarak Şili'ye karşı oylamalarda çekimser kaldılar. Bizi pilyon ola- rak gördüklerini söyleyemem. Bizi anladıklarını görmeliyiz.

"Soru: Bu tutumu neye bağli- yorsunuz?

"Yanıt: Kendi sorunlarında pragmatik oluşlarına. Ben bilin- diği gibi 'tanınmış bir antimark- sist'im - Moskova Radyosu beni her böyle anıyor ve darbeci ve işkenceci olmakla suçluyor - Ama Çin buna rağmen herşeyi dengeliyor ve bu tür sorunları ortaya getirmiyor. Çin şerefli ve güçlü bir ülkedir."

İşte Şili'li bir halk düşmanı şkencecinin ağzından Çin...

İran'da devrim kendi yasalarını uyguluyor

Tebriz ve Tahran'da girişilen karşı devrimci provokasyonlar, halkçı devrimci güçlerin İran devrimini koruma azmini kıramadı. Her iki ilde de SAVAK'ın ve Şah yanlısı subayların da içinde olduğu karşı devrimci ayaklanmalar, halk güçleri tarafından bastırıldı.

Monarko-faşist diktatörlüğün yıllardan beri halkın üzerine saldırdığı uşakları, SAVAK cellatları, yüksek rütbeli subaylar, sivil görevliler kurulan mahkemelerde yargılanıyorlar. Bu kez hesapları halk soruyor. Bugüne dek bu hesapları veremeyen birçok faşist idam edildi.

Görülen o ki, zulüm düzeninin izleri İran'dan temelli sünene dek bu mahkemeler sürecektir.

Uluslararası gericiğin kendisi için de büyük önem taşıyan beklentisi olan, işçi sınıfının partisi TUDEH üzerindeki yasağın sürdürülmesinin yeni koşullarda artık olanaksız olduğunun Humeyni iktidarı tarafından da görülmesi, geçtiğimiz hafta içindeki en önemil ve olumlu gelişmeydi. Başbakan Bazergan'ın sözcüsü tarafından yapılan açıklama, emperyalizmin hevesini kursağında bırakacak nitelikteydi. Hükümet tarafından yapılan açıklama, TUDEH üzerindeki yasağın kalkacağını ve yapılacak ilk seçimlere işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin de katılacağını belirtiyordu. İşçi sınıfının çektiği onca acının sonucu böylelikle alınmış oluyordu.

Hükümet, İran'ın Ortadoğu halklarının baş belası siyonist saldırgan İsrail ile ilişkisini tamamen kestiğini açıkladı ve ardından ülkedeki tüm İsraillileri kapı dışarı etti. Aynı günlerde, Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yasser Arafat İran'a geldi. İran'ın ilk yabancı konununun Yasser Arafat olması oldukça anlamlıydı.

Bu gelişmeler, Humeyni'nin son yaptığı açıklama ile bütünleşince, emperyalizm için Ortadoğu'da tehlike çanlarının her zamankinden güçlü çaldığını duyuruyordu. Humeyni, İran'ın gerekirse Arap halkları yanında savaşa girebileceğini belirtirken, ulusal iktidarın anti-emperyalist bir politika sürdürebileceğini ifade ediyordu.

İran'da son bir haftanın yoğun gelişmeleri, İran halkının devrimci kazanımlarıyla ve çıkarlarıyla tam bir bütünlük gösteriyordu. Bu gelişmeler emperyalizme yeni darbeler vururken, bilimsel sosyalistler sorunları tamamen çözülmüş saymıyor. Karşı devrimci provokasyonların süreceğine, emperyalizmin kolaylıkla İran'ı terketmeyeceğine dikkati çekiyorlar. İran devriminin güvencesi TUDEH ve onun önderlik ettiği kitleler, kendi eserlerini koruyacak güçte olduklarını gün be gün göstereceklerdir.

FRANSA'DA YİĞİNSAL İŞÇİ DİRENİŞLERİ YAYGINLAŞIYOR

Kapitalist Avrupa ülkelerinde özellikle metal işkolunda bunalım artarak sürüyor. Bu arada metal işçileri de haklarını almak için direnişlerini yaygınlaştırarak sürdürüyorlar. Federal Almanya'da metal işkolunda uzun süren grevlerden sonra, Fransa'da çelik işçileri greve gittiler. Çelik sanayiinde düzenlemeye gidileceği bahanesiyle 20 bin işçinin işten atılmalarını protesto eden Fransız çelik işçilerinin grevi tüm Fransa'ya yayılırken, polis işçilerinin grevini kırmak için saldırıda bulundu. Longwy kentinde işçiler demiryolunu kapattılar. Rocherfort, La Rochelle ve Nantes limanlarında da birçok işçi, işsizliği protesto için greve başladı. Fransız Televizyonunda çalışan 550 işçinin işten çıkarılmasını protesto eden Televizyon işçileri de işi durdurarak kapitalist sisteme karşı yeni bir direniş halkası oluşturdular.

ÖNLÜ BİR CIA AJANI ABD'NİN ARJANTİN BÜYÜKELÇİLİĞİNE ATANDI

CIA'nın önde gelen ajanlarından biri geçtiğimiz ay içinde Buenos Aires'teki ABD büyükelçiliğinde görevlendirildi. CIA ajanı Joseph Di Stefano 1967'de Venezuela'da petrol ve gaz sanayinin ulusallaştırılması hareketinin yükseldiği sırada bu ülkede görevliydi. Daha sonra Amerikan Dışişleri Bakanlığına geçen Di Stefano 1971-1973 yılları arasında Roma'da görev yaptı. Di Stefano 1975 yılında Santo Domingo'ya gönderildi.

Di Stefano'nun Buenos Aires'e gönderilmesi, bu ülkede askeri yönetimin anayasal düzene geçme iddialarıyla aynı zamana rastlaması bakımından anlamlı olarak değerlendiriliyor. Bu gelişmeden hoşnut olmayan ABD'nin, Arjantin'de de Şili tipi bir diktatörlük yanlılarını destekleme çabasında olduğu belirtiliyor. Arjantin gazetesi Denuncia, Di Stefano'nun görevinin, "muhalefet örgütlerinin içinden bilgi toplamak" olduğunu açıkladı.

İşçi sınıfı partisinin evrensel niteliği

YURI KRASIN

Marksizmin kurucuları, Manifesto'da, komünistleri şöyle tanımlıyordu: İşçi sınıfının, onun gelişmesinin başını çeken ve sosyalist devrimin kapitalist topluma son veren programını geliştirip uygulamaya yetenekli enleri ve en bilinçli kesimi. Marks ve Engels, komünist partisinin amacını ve rolünü böyle kavıyorlardı ve bu kavrayışı bütün yaşamları boyunca sürdürdüler. Engels, 19. yüzyılın sonlarında kurulmuş olan sosyal demokrat partilerin işçi hareketinin önemli bir kazanımı olmakla birlikte, henüz toplumsal devrimin partileri olmadığını, yaşamının son günlerinde açıkça değerlendiriyordu.

İkinci olarak, dünyanın devrimci yeniden örgütlenmesi için yeni dönemde, işçi sınıfının önünde açılmış bulunan olanakları gerçekliğe dönüştürebilecek bir parti, ancak oportünizme karşı uzlaşmaz bir mücadele içinde yaratılabilir. Bu mücadele, kaçınılmaz olarak uluslararası boyutlar kazanacaktı. Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin İkinci Kongresi'ni değerlendirirken Lenin şöyle yazıyordu:

"Oportünizmin örgütlenme sorunlarındaki temel karakteristیکlerinin (özerkçilik, aristokratik ya da entelektüalist anarşizm, kuyrukçuluk ve Jirondizm gibi) devrimci ve oportünist kanatlar arasında bir bölünmenin olduğu (nerede yok ki) bütün sosyal demokrat partilerde (ufak değişikliklerle) kelimesi kelimesine ortaya çıktığını görmek oldukça ilginçtir."

Yeni tipte partinin Rusya'da olduğu koşullar ve bu sürecin kendisi, hiç kuşkusuz özgün nitelikler taşıyordu. Bolşevik Partisi'nin doğuşunun ve tarihinin bu anlamda benzeri olmadı. Ne var ki Bolşevik Partisi, kendisine düşen görevleri yerine getirirken ve oportünizme karşı çıkarken, tüm işçi sınıfı hareketinin çıkarlarını ve yeni tipte bütün devrimci partilerin oluşumunun ve eyleminin ilkelerini dikkate alıyordu. Yeni tipte parti teorisinin, devrimci düşünce ve devrimci eylemin teorisi ve yöntemi olarak Leninizmin evrenselliğini sağlayan başlıca etmenlerden biri olduğunu söylemek abartma olmayacaktır.

SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE YAYINLANAN 'SOSYALİZM TEORİ VE PRATİK' DERGİSİNİN ŞUBAT 1979 SAYISINDA YURI KRASIN'IN 'LENİNİN PARTİ ÖĞRETİSİNİN ULUSLARARASI ÖNEMİ' BAŞLIKLARI YAZISI YAYINLANDI. GÜNÜMÜZDE BİLİMSEL SOSYALİST PARTİLERİN NİTELİKLERİ ÜZERİNDE SÜREN İDEOLOJİK MÜCADELENİN BAŞLIKA KONULARINI ELE ALAN BU YAZININ GENİŞ BİR ÖZETİNİ YAYINLIYORUZ.

Lenin'in yeni tipte bir Parti yaratılmasına ilişkin görüşlerinin ve çalışmalarının uluslararası önemini belirleyen etmenler arasında özellikle ikisine işaret etmek gerekir.

Bunlardan birincisi, leninizmin görüşlerinin ve pratiğinin, marksizmin devrimci ilkelerini ve geleneklerini kendi içinde toplamasıdır.

BİR ÖRGÜTLENME BİÇİMİ OLARAK PARTİ

Kapitalist ülkelerdeki komünist ve işçi partilerinin bugün içinde çalıştığı koşullar, devrim öncesindeki Rusya'nın koşullarından farklıdır. Bu, işçi sınıfı partisinin leninist teorisini yaratıcı biçimde uygulayıp geliştirmeyi, komünistlerin önüne bir görev olarak koymaktadır. Ancak asıl önemli olan, bu amaçla sürdürülen arayışın doğru yolu izlemesidir. Neyazık ki durum her zaman böyle olmamaktadır. Sözü edilen arayışlar, zaman zaman, parti içişlerinin çözülmemiş sorunları üzerinde ideolojik spekülasyonlarla, bu sorunların leninist parti teorisinin ilkelelerini gözden geçirmenin bir gereği olarak kullanma çabalarıyla yansaya girmektedir.

Fransız revizyonisti Roger Garaudy, birkaç yıl önce, Lenin'in kendi zamanında reddettiği, işçi sınıfı hareketinde kendiliğindenlik anlayışını canlandırmaya girişti. Garaudy, sendikaların işçi sınıfı için bir siyasal partiden çok daha önemli olduğunu savunuyor ve politikanın yerine pedagojinin (eğitimin) geçirilmesini öneriyordu.

Garaudy'nin bu bayağı önerilerinin burada belki hiç sözünü etmedik. Ne var ki onu izleyen kimileri, komünist partilerinin "yenilenmesini" demokratik merkezîyetçilik ilkesinin gözden geçirilmesini, komünist partilerinin sınıf karakterinin değiştirilmesini, hatta "komünist" sıfatının bile reddedilmesini önermeye başladılar. Bu gibiler leninist tipte devrimci bir parti ile reformist tipte sosyal demokrat bir parti arasındaki ayrım çizgisini silmeye çalışıyorlardı.

Leninizmin ideolojik karşıtlarının başlıca hedefi demokratik merkezîyetçilik ilkesidir.

Parti içi yaşamın kuralları hiç kuşkusuz, özgül tarihsel koşullara dayanarak bir gelişme ve etkinleşme süreci geçirilmiştir. Bu, her marksist-leninist partinin tarihinde gözlenebilir. Ne var ki bu ilkelerin gelişme doğrultusu kimilerinin ileri sürdüğü gibi, merkezîyetçilik ve disiplinden, gitgide daha geniş bir demokrasiye doğru giden bir yol izlenmiş değildir. Böylesi bir formül, parti yaşamında merkezîyetçilikle demokrasinin mekanik bir biçimde karşı karşıya getirilmesinin sonucudur. Marksist-leninist partiler, demokratik merkezîyetçiliğin bu iki ayrılmaz yönünü de aynı anda geliştirmeye özen gösterirler.

Lenin, merkezîyetçiliği hiçbir zaman Parti içi demokrasiye bir engel ya da bir sınırlama olarak yorumlamadı. Anti-komünistler ise, hiçbir görüş ya da düşünce ayrılığına izin vermeyen ve bütün kararların yukardan dayatıldığı donmuş bir kalıba göre oluşturulmuş bir komünist partisi uydurması yarattılar. Bu uydurma, işçi sınıfı partisini yarı askeri bir örgüt gibi gören küçük burjuva devrimciliğiyle pek güzel çakışmaktadır. Ne var ki tüm bunların leninizmin teorisine ve pratiğine ve marksist-leninist partilerin faaliyetleriyle hiçbir ilişkisi yoktur.

Portekiz Komünist Partisi'nde parti içi demokrasinin işleyiş konusuna Genel Sekreter Alva-

ro Cunha'nın verdiği tanım bu konuda dikkat çekicidir: "Partimiz amaçlı bütünleşmiştir ve yönetimde bölgesel ve daha alt örgütlerin birliği onun ayırıcı niteliğidir. Bu birlik ne katı disiplinin ürünüdür, ne de emirlerle sağlanmıştır. Bu birliğin anlamı, Partimizin politik çizgisinin demokratik bir biçimde, bu çizginin oluşturulmasında her biri katkıda bulunan bütün üyelerinin katılımıyla çözülmüş olmasıdır. Hazırki konferanslarımızdaki tartışmalara yüzbinlerce yoldaşımız katılmaktadır. İlk tasarlardan son biçimini yüzlerce, hatta bazı binlerce düzeltmeyle almaktadır."

Demokratik merkezîyetçilik sorunu, komünist partisinin devrimci karakteri sorununa da sıkı sıkıya bağlıdır. Leninizmin düşmanları komünistleri bu ilkelele vazgeçmeye iterek, işçi sınıfı partilerini, burjuva toplumundaki ve burjuva demokrasisindeki "oyunun kuralları"na kabullenene ve kapitalist sistemden "kopmayı" göze almayan reformist partilere dönüştürmeyi amaçlamaktadırlar.

Lenin, partinin, kendisinin "sosyal devrimin partisi" diye nitelendirdiği, işçi sınıfının çıkarlarını dile getiren devrimci karakterini sulandırmaya ya da baltalamaya yönelik bütün girişimlere kararlılıkla karşı çıkmıştır.

DEVİRCİ PARTİ VE SOSYALİZME BARİŞÇİ GEÇİŞ

Zamanımızda kapitalist ülkelerdeki komünist partilerin çoğunluğunun yolunu çizen kapitalizmden sosyalizme barışçı bir geçiş olacağı, devrimci teoriye ve politikaya ilişkin bir dizi karmaşık sorunu gündeme getirmektedir. Bunlardan biri Şili devriminde kendisini açıklıkla ortaya koymuştur. Söz konusu sorunu kısaca şöyle özetleyebiliriz: Bir yandan burjuva meşruiyetinin çerçevesi içinde faaliyette bulunurken aynı zamanda mevcut sistemden nasıl "kopulacaktır"? Yeni bir topluma, işçi sınıfının ve tüm halkın çıkarlarını dile getiren yeni bir iktidar, hukuk ve meşruiyet sistemine nasıl geçilecektir? Şili devrimi, bu soruya doğru bir cevap bulmadan önce durdurulmuştur.

Sosyalizme barışçı yolun evreleri nelerdir? Her evre komünistlerle burjuva-liberal ve reformist partiler arasındaki ilişkiler nasıl olmalıdır? Yine her evrede demokratik çoğunluğu birleştirebilmek ve aynı zamanda daha ileriye gidiş güvence altına alarak itici gücü sağlayabilmek için komünist partilerinin programları nasıl olmalıdır? Toplumsal devrimin içeriğini oluşturan bir aşırma hangi evrede ve nasıl gerçekleşecektir? İşçi sınıfının iktidarı nasıl kurulacaktır ve bu yolda geçiş aşamaları ve hangi geçici devrimci-demokratik hükümet biçimlerinin ortaya çıkması mümkündür? Bütün bu sorular komünist hareketin teorik çözümlemesinin önündedir. Ve hiç kuşkusuz, gerek hareketin dışımda gerekse içinde, bu soruların reformist konularından yanlımlama çalışanları vardır.

Sosyal demokrat ideologlara göre bugünkü koşullarda komünistler, ya kısır devrimci söz

oyunları içinde boğulup kalmak ya da sosyal demokrasinin pratik reformizmini benimsemek seçeneğiyle karşı karşıyadırlar.

Bu, zorlama bir seçenektir. Komünist partiler, sosyalizme barışçı geçiş olanağını gerçekleştirmeye çalışırken devrimci olmaktan çıkmak zorunda değildirler. Devrimci zihniyet, leninist tipte partinin doğasından gelir. Geçmişte olduğu gibi bugün de komünist partilerin devrimci zihniyeti reformizmle; kapitalist sistemden özgütleme ve dokunmayan bir dizi kısmi reformlar içinde devrimci eritmeye çalışmakla bağdaşmaz.

Reformist bakış açısı, kapitalizmden sosyalizme geçişin yolu ya da eskimiş sistemi temelden yeniden örgütlemesine yönelik tarihsel eylemin yöntemi olarak devrimden geriye hiçbir şey bırakmaz. Oysa sosyalizme barışçı yolun özellikleri, bu yoluma göre tedrici olması ve çok aşamalı gelişmesi, tek elci iktidara karşı mücadelede geniş anıfısal ve politik ittifakların oluşturul-

ması, sosyalist devrimin zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

"YENİ INTERNASYONALİZM"

Devrimci işçi sınıfı partisinin enternasyonalist karakteri üzerinde günümüzde sert bir ideolojik kavga süregelmektedir. Bu sorun RSDP'nin 1903'teki İkinci Kongresi'nde de ön plana çıkan konular arasındaydı. Kongre, Lenin'in enternasyonalist çizgisinin zaferiyle sonuçlandı. Proleter enternasyonalizminin marksist-leninist işçi sınıfı partisinin örgütlenme ve faaliyetindeki ilkelelerden biri olduğunu ortaya koyan bu zaferin uluslararası önemini küçümsemek mümkün değildir.

Bugün bu like, "yeni enternasyonalizm" diye bilinen eğilimin taraftarlarına tartışmaya açılmak isteniyor.

"Yeni enternasyonalizm, proleter enternasyonalizminin sözde "darlığı" aşma ve demokratik ve anti-empyralist güçlerin daha geniş kesimlerini kucağına almasıdır. Bu konuda söyle-necek ne var?

Tarih ilerledikçe proleter enternasyonalizm ilkesi de zenginleşmekte ve uygulama alanı genişlemektedir. Ne var ki, kökeni ve özü bakımından proleter enternasyonalizmi, barış, demokrasi, toplumsal ilerleme için ve empyralizme ve gericiğe karşı mücadele eden değişken toplumsal, anıfısal ve politik güçlerin daha geniş uluslararası dayanışmasının bütünleştirici çekirdeğidir. Bu olgu, proleter enternasyonalizmin rolünü yükseltmekte ve çağımızın ileri sınıfının ve onun devrimci öncülerinin uluslararası dayanışmasının önemini arttırmaktadır. Bu ilkenin şu ya da bu biçimde zayıflaması ve daha da kötüsü terkedilmesi ancak tek bir sonuç verebilir: Aynı zamanda tüm anti-empyralist güçlerin uluslararası dayanışmasının da zayıflaması ve parçalanması.

Sözde "yeni enternasyonalizm", siyasal partiler ve bu arada komünist partiler arasındaki ilişkilerin, eşitlik, bağımsızlık, özerklik ve içişlerine karışmama gibi demokratik ilke ve kuralları vurgulamaktadır. Partiler arasındaki ilişkilerde demokrasi gerçekten de anti-empyralist güçlerin birliğinin temel unsurlarındandır. Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Konferansı da, "barış, güvenlik ve toplumsal ilerleme mücadelesinde verimli işbirliğini sağlayabilmek üzere tüm diğer demokratik güçlerle, herbirinin kimliğini ve bağımsızlığını tümüyle korumasını gözeterek yapıcı bir diyalogdan" yana olduğunu belirtiyordu.

Ne var ki işçi sınıfının marksist-leninist partilerinin dayanışmasının, genel demokratik güçlerin dayanışmasından çok daha esası temelleri vardır. Bu partilerli ödes anıfısal konular, ortak politik ilkeleler, nihai politik hedeflerin teklifi ödes bir ideolojik birleştirmektedir.

Komünist partiler arasındaki ilişkilerde demokratik kurallar sağlam bir biçimde kökleşmiştir. Ama bundan daha önemli olanı vardır: Her partinin uluslararası yükümlülüklerini gönüllü olarak

yerine getirmesi, yalnız kendilerine karşı değil, aynı zamanda uluslararası işçi sınıfının ortak davasına karşı sorumluluk. Bunlar olmadan proleter enternasyonalizminin zerrelerinden söz edilemez.

TEORİNİN ROLÜ

Günümüzün komünist ve işçi hareketi içinde sürüp giden ideolojik mücadele, hem eski hem de sonuza kadar yeni kalacak bir sorunu odak noktasına getiriyor: Devrimci teorinin marksist-leninist partilerin faaliyetindeki rolü.

Lenin şöyle diyordu: "Teorinin yokluğu, bir devrimci hareketi varolma hakkından yoksun bırakır ve onu ergeç, ama mutlak politik iflasa mahkum eder." Bolşeviklerin yeni tipte bir parti için mücadelesinin anahtarı olan Lenin'in bu görüşü, bugün her zamankinden daha geçerlidir.

Devrimci politika, işçi sınıfının devrimci eylemlerinin ve hedeflerinin gerçekleştirilmesinin açık-seçik bir programıdır, bu hedeflere ulaşılmanın araç ve yollarının belirlenmesini ve durumun doğru bir değerlendirilmesini gerekli kılar. Bütün bunlar, politikayı toplumsal gelişmenin yamalarının bilgisıyla donatan bir teori olmaksızın mümkün değildir.

Teori olmadıkça işçi sınıfı politikası, "deneme yanılma yöntemleriyle" geçici çözümler bulmak için sürdürülen ampirik araştırmalar düzeyine indirgenir. Bu ise onu temel politik içeriklerinden, yani sosyalist perspektiften, siyasal iktidarı kökünden yeniden örgütlenmesi perspektifinden yoksun bırakır.

Devrimci teori, işçi sınıfı politikasının enternasyonalizminin de bir güvencesidir. Doğası gereği özgül ulusal koşullarla sınırlı olan pragmatik politika, kaçınılmaz olarak dar görüşlülüğe ve soyutlamaya yol açar. Oysa teori, politikayı ulusal çerçeveden dışına götürür, devrimci sürecin uluslararası yönlerinin kavranmasını sağlar ve bu süreçteki ulusal ve uluslararası unsurların diyalektikliği doğru değerlendirilmeyi öğretir.

Marksizm-leninizm evrensel bir teori olarak değil de yalnızca özel süreçlerin ve durumların çözümlemesinin bir yöntemi olarak görüldüğü zaman, teorinin önemsenmemesi, dar pragmatik yorumlamanın en kaba biçimlerinde kendisini gösterir. Bu yaklaşım partinin felsefeye karşı ilgisizliğini haklı gösterme çabası sembeler ve bütünsel bir toplumsal gelişme teorisinin varlığını sonuç olarak da sosyalist devrim teorisini ve komünist ve işçi partilerinin strateji ve taktiklerinin genel ilkelelerini reddetmeye götürür.

Komünist hareketin tüm deneyimi, Lenin'in işçi sınıfının devrimci partisine ilişkin öğretisinin herhangi özel bir bölgeyle ya da tarihsel dönemle sınırlı olmadığını kanıtlamıştır. Bu öğretimi, komünist ve işçi partilerinin gelişmesinin temel yasalarını dile getirmektedir; uluslararası geçerliliğe sahiptir ve dolayısıyla da evrenselidir. O nedenle, Lenin ve Bolşevikler, yeni tipte bir parti yaratırken, yalnız Rusya'nın dönüştürülmesini sağlamakla kalmayan, fakat tüm dünya tarihinde yeryüzünün toplumsal çehresini kökünden değiştirecek derin kaymaları yol açan güçlü bir politik kaldıraç yaratmışlardır.

"Anti-demokratik baskıların, faşizmi tırmaduranın sorumlusu yalnızca Milliyetçi Cephe İktidarı, bu iktidarı oluşturan partiler değildir. Öyle olsaydı; onların iktidardan gidip yerine CHP'nin gelmesiyle sorun çözüldü, faşizm tehlikesi önlenir, toplumsal demokratikleşme serbestçe gelişebilme olanağına kavuşabilirdi. Ama gerçek durum öyle değil. Anti-demokratik baskılar, faşizmin tırmanışı toplumsal yapıdan doğuyor. Türkiye emperyalist-kapitalist dünyaya bağımlı geri kapitalist bir ülke. Sermaye sınıfları ekonomik ve politik egemenliğe sahip durumda. Demokratik hak ve özgürlüklerin korunup geliştiği; işçi, emekçi kitlelerin ekonomik ve politik örgütlenişinin ve mücadelesinin, tümüyle demokratik toplumsal muhalefetin hızlanıp yükseldiği koşullarda bu sermaye sınıflarının geri kapitalist düzeni ve kendi ekonomik ve politik egemenliklerini sürdürebilmesi çok zorlaşır. Anti-demokratik baskılar, faşizan uygulamalar, saldırılar, cinayetler bu durumdan kaynaklanıyor." (11 Mart 1977 günü 12 Mart'ın 6. yılı dolayısıyla Ankara'da düzenlenen toplantıda yapılan konuşmadan)

"Seçimlerden sonra durumun daha da kötüleşeceği şimdiden belli. Seçim öncesinde oy toplama kaygusu ile yapılmamış bazı zamlar, örneğin devlet fabrikalarının ürettiği mallara ve petrole zamlar yapılması kaçınılmaz. Büyük bir devalüasyon da gelecek. Türk parasının değeri düşürülecek. Hem yabancı dış kuruluşlar, hem de yerli büyük sermaye bunu istiyor. (Radyo Konuşması, 24 Mayıs 1977)

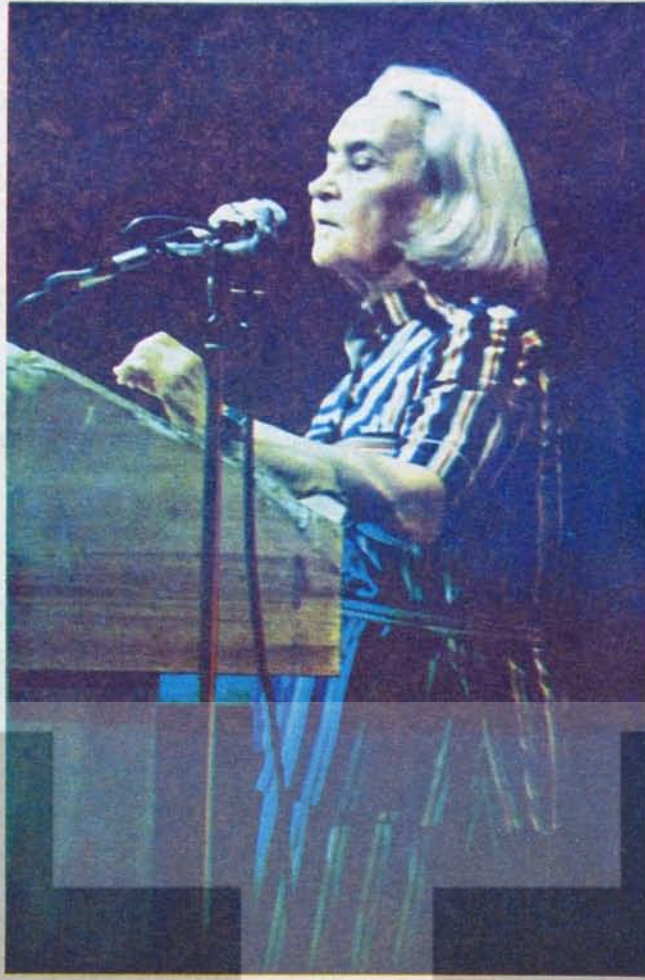
"Bununla beraber, arası gelmişken, şu noktayı da altını çizerek belirtelim ki, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi özel üstünlük iddialarıyla kendisini kabul ettiremez. Teorik ve eylemsel pratiğiyle kendisini kabul ettirebilirse ettirebilir. İddialarla değil, bareketi yönlendirebilmenin gereklerini fiilen yerine getirerek öncülüğünü kanıtlar." (Faşizme Karşı Birlik Sorunu, Yürüyüş, 4 Ekim 1977, Sayı: 130)

"Dünyanın her ülkesinde insanlar, Türkiye'de sizler, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde ben ve daha yüz milyonlar, tarihin en büyük devriminin 60.yıldönümünü anmak ve kutlamak için bir araya geldik. Bu vesileyle birlikteliğimizi ve birliğimizi taçlımızdan, ta derinden duyup tazelemek için toplandık. Dünyanın karanlık, gerici ve baskıcı sömürge güçlerine karşı, emperyalizme, faşizme karşı uluslararası dayanışmamızı simgelemek için bir araya geldik, toplandık. (Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümünde Moskova'daki 60. yıl kutlama toplantılarında yapılan konuşmadan oluşan, "Ekim Devrimi ve Türkiye" Toplantısına gönderilen mesajdan, Kasım 1977)

"Anlatmanız gerekir ki, CHP yerine TİP'e oy verilirse, oylar kaybolmayacak, tersine tam yerini bulmuş olacaktır. Anlatmamız gerekir ki, verilen oyların ağırlığı yalnızca sayılarında değildir. Önemli olan, oy verilen partinin taşıdığı nitel ağırlıktır." (20 Kasım 1977'de 11 Aralık yerel seçimleriyle ilgili olarak Ankara'da yapılan konuşmadan)

"ABD'nin son aldığı nötron bombasını üretme kararı, NATO üyesi olmanın tehlikelerini daha da artırmaktadır.

İnsanlarla alay edercesine temiz bomba olarak sunulan bu kitle halinde imba aracının Avrupa'da NATO üyesi ülkelerde kullanılmak üzere hazırlandığını ABD yetkilileri açıklamışlardır. Nötron bombasını geliştirip üretimine girişilmesi, Helsinki anlaşması ile

BEHİCE BORAN DİYOR Kİ

belirlenen yumuşama politikasına ve sürecine, detanta aykırıdır, silahlanma yarışını kışkırtıcıdır ve en önemlisi bir nükleer savaşta kullanılacağı ileri sürülmektedir. Oysa herhangi türden nükleer silahlar bir kez kullanılmaya girilince, başlatılan savaşın dünya savaşına dönüşmesi kaçınılmazdır. Kaldı ki, savaş sonu kalacak da olsa ülkemiz nütron bombasının üretimini durdurulması, kullanmanın yasaklanması yönünde tutum almalı, her hal ve şarta bu bombaların Türkiye'ye getirilmesine müsaade edilmemelidir." (11 Nisan 1978, Boran'ın Başbakan Ecevit'e mektubundan)

"Türkiye işçi sınıfının politik hareketi ve partisi Türkiye İşçi Partisi dünya barışını kazanma ve koruma davasının yaşamsal önemlinin bilincindedir. Bu konuda yirmisekiz yıl önceden onurlu bir mirasa sahiptir. Ne tekelcilliğe, sekterliğe, ne sınıf uzlaşmacılığına düşmeden; dünya barışı için

mücadelenin, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunun bilincinde olarak, olabildiğince en geniş yelpazede ilerici, demokrat, yurtsever güçleri barekete katabilmek üzere barış davasına ve mücadelesine sahip çıkmaktadır." (1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla yayınlanan mesajdan, 1978)

"Yukarıdan beri ana çizgileriyle özetlediğim çerçeve içinde bareket eden TİP: ...

* İşçi sınıfının yalnız ideolojik değil, siyasi öncülüğünü güçlendirebilmek için işçi sınıfı içinde örgütlenmeyi ve Parti içi bileşimde işçilerin ağırlıkta olmasını ön plana almaktadır.

* Ayrıntılı biçimde saptayıp ilan ettiği antiemperyalist, demokratik somut hedefler etrafında ilerici, demokratik güçlerin olabildiğince geniş iş ve gücünü sağlanmayı ivedi görev bilmekte, bu yönde ısrarlı çaba harcamaktadır. Bu birliğin, esasında, işçi s-

nının emekçi kitlelerle birliği, ittifakı olması gerektiğini gözden kaçırmamaktadır. Bu arada, ırk ve mezhep ayrımlarına dayanan baskı ve şiddetin burjuvazinin şovenizminin ve bölerek, birbirine düşürerek hakim olma politikasının bir sonucu olduğunun, etnik ve mezhep topluluklarına ilişkin sorunların Türkiye'nin tümünü kapsayan ilişkilerin çözülmesiyle çözüme kavuşturulacağının, mücadele birliğinin bu konuda özel önem taşıdığının bilincindedir." (Sol İçinde TİP'in Yeri ve Görevleri, Yürüyüş, 19 Eylül 1978, Sayı: 180)

"İşçi emekçi sınıfların, ilerici, yurtsever güçlerin mücadelesi sürdüğü ve zafere ulaştıktan sonra, bu arkadaşlarımız ve şehit düşmüş diğer arkadaşlarımız, bu mücadele ve zafere yapmış oldukları katkılarla sonsuza kadar yaşayacaklardır. Rahat uyusunlar. Uğruna can verdikleri kavga için bayrağı emin ellerdedir. Düşürülmeyecektir." (6 TİP Üyesinin cenaze töreninde yapılan konuşmadan, 11 Ekim 1978)

"Amızda gönlümüze, anılarını aklımıza gömüyoruz. Hiç unutmaya-çağız. Mücadelemizde onları yaşatacağız, onlara layık olmaya çalışacağız. Öcelerini de alacağız; faşistler gibi aşağılık, faşistler gibi zalim terörle değil, örgütlü, disiplinli, amaca doğru güvenle ilerleyen mücadelemizi, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelemizi, genç şehitlerimizin uğrunda canlarını verdikleri yüce mücadelemizi genişleterek, güçlendirerek, önüne geçilmez çağıl çağıl gürleyen bir ırmak gibi akıtarak alacağız öcümüzü.

"Şehitlerimiz son uykularını rahat uyusunlar." (Serdar Alten'in cenaze töreninde yapılan konuşmadan, 19 Ekim 1978)

"Sıkıyönetim altındaki kısıtlamalar ve engellemeler çalışmalarını zorlaştırıyorsa da kararlılığımız ve şevkimiz kırılmıyor. Ekim ayında açtığımız örgütlü genişletip güçlendirme, yeni üyeler kazanma kampanyamız sürüyor. Bu kampanyayı daha da azimle, sebatla, tuttuğunu koparıp biçimde yürüteceğiz. Parti saflarını sıkıştırıp, parti disiplini güçlendireceğiz. Üyelerin ve çalışma ekiplerinin bilinç, beceri, işlerlik düzeylerini yükselteceğiz. Emperyalizme ve faşizme karşı sıkılmış sert bir yumruk olacağız. Tüm koşullarda emperyalizme ve faşizme karşı direnecek, mücadele edeceğiz. Sonunda zafer bizim olacaktır." (TİP 8. İl Temsilcileri Toplantısı'nda yapılan konuşmadan, Ekim 1978)

"İşçi sınıfımızın yüzyıllı aşkın ekonomik mücadele ve yarı yüzyıllı aşkın politik mücadele tarihi vardır. Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfımız bu tarihsel politik mücadelesinin günümüz koşullarında, bilimsel sosyalizm ilkelelerine uygun ve bilimsel sosyalizmi kılavuz edinmiş örgütleniş biçimidir. Partimiz 'bir işçi sınıfı partisi' değil, doğrudan işçi sınıfımızın partisidir. (Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Kongresi'nde yapılan konuşmadan, Kasım 1978)

"Bununla beraber, işçi sınıfının politik hareketi, içinde bulunduğu zaman [noktasında] bölünmüş görünse de, özünde tekleşmenin sınıfsal birliği güçlü tohumlarını taşıyor, geliştiriyor. Türkiye İşçi Partisi, ideolojik mücadele diye, sol kanat içinde tanımladığımız tırden bir çekilmeye girmekten her zaman özenle kaçınmıştır. Böylece diyalog kurabilmenin, koşulları oluşunca birliği gerçekleştirebilmenin yollarını açık tutmuştur. Bu birliğin ergeç gerçekleşeceğine inancı tamdır." (TSİP 2. Kongresi'nde yapılan konuşmadan, 23 Aralık 1978.)